

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ

«Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν» (Β' Κορινθ. ιγ', 9)

Ἱερὸν Ευαγγέλιον Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Λετσαίνης, πόλεως Χίου.

Τεύχος 15ον ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ
ΧΙΟΣ

Ἱερὰ Μονή Εὐαγγελιστρίας Ἁγιασμάτων Χίου.

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου Συκούσης (13ος αἰών).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΙ ΑΓΙΩΙ ΠΑΣΧΑ

Αριθμ. Πρωτ. 425

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Χριστός Ανέστη!

«Δεῦτε», ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ, «λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός» τοῦ Φαναρίου, τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου τῶν Ὁρθοδόξων, καί δοξάσωμεν ὅλοι ὁμοῦ καί ἀπό κοινοῦ «Χριστόν τόν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν».

Ζοφερά ἦτο ἡ ψυχική κατάστασις τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου μετὰ τήν Σταύρωσιν Αὐτοῦ, διότι διὰ τῆς δι' αὐτῆς θανατώσεως τοῦ Κυρίου διελύθησαν αἱ ἐλπίδες τῶν μαθητῶν Του περί ἐπικρατήσεως Αὐτοῦ καί αὐτῶν ὡς πολιτικῆς ἐξουσίας. Εἶχον ἐκλάβει τήν θριαμβευτικὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ τήν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου καί τήν θαυματουργικὴν τροφοδοσίαν πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν, πλέον γυναικῶν καί παιδίων, διὰ πέντε ἄρτων καί δύο ἰχθύων, ὡς προανάκρουσμα τῆς κατακτήσεως ὑπ' αὐτῶν κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἡ μήτηρ δύο ἐξ αὐτῶν ὑπέβαλε μάλιστα τό αἶτημα ὅπως οἱ υἱοὶ αὐτῆς καθήσουν εἰς ἐκ δεξιῶν καί εἰς ἐξ εὐωνύμων τοῦ Κυρίου, ὅταν Οὗτος ἀναλάβῃ τήν ἐξουσίαν. Ὅλα αὐτὰ διελύθησαν ὡς παιδικαὶ φαντασίαι λόγῳ τοῦ φοβεροῦ πλήγματος τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τήν πρωίαν, ὅμως, τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων αἱ Μυροφόροι εὗρον τόν τάφον κενόν καί ἤκουσαν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Μετ' ὀλίγον δέ εἶδον Αὐτόν εἰς ἀλλοίαν κατάστασιν, μὴ ἐπιτρέπουσαν εἰς τὰς Μυροφόρους νά Τόν ἀγγίξουν. Ἡ τοιαύτη ἀπροσδόκητος ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων προεκάλεσε τήν ἀπορίαν τῶν περί τόν Ἰησοῦν περί τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως τῶν γεγονότων. Ἡ ἀπάντησις δέν ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἀμέσως. Εἰδοποιήθησαν νά ἀναμένουν μέ ὑπομονήν καί καρτερίαν μέχρις ὅτου ἐνδυθοῦν δύνα-

μιν ἐξ ὕψους. Πειθαρχήσαντες δέ εἰς τὴν ἐντολήν, ἀνέμενον μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἐπελθόν, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτούς, ἐν πληρότητι, τὴν νέαν ἀποστολήν των. Αὕτη δὲν συνίστατο εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν ἑνὸς ἔθνους ἀπὸ τῆς ὑποδουλώσεως εἰς ἄλλο ἔθνος, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης ἀπὸ τῆς ὑποδουλώσεως εἰς τὸν ἄρχοντα τοῦ κακοῦ καὶ εἰς τὸ κακὸν ἐν γενεῇ. Μία ἄλλη μεγάλη ἀποστολή διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὠνειρεύοντο.

Ἡ ἀσύλληπτος ἐντολή τῆς διαδόσεως τοῦ κηρύγματος τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ θανάτου ἐξέπληξεν αὐτούς, ἀλλ' ἀνελήφθη μετὰ ζήλου καὶ ἐκηρύχθη πανταχοῦ καὶ ἔσωσε καὶ σώζει πολλοὺς ἀπὸ τοῦ θανάτου. Ὑπάρχει ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, ὁ ἀναστημένος Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος προσφέρει εἰς ὅλους τὴν δυνατότητα τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, μιᾶς ζωῆς ἣ ὁποία δὲν ὑπόκειται πλέον εἰς τὴν φθοράν, διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὡς οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ καὶ φέρουν σῶμα πνευματικὸν ἀντὶ τοῦ σαρκικοῦ.

Πρόγευσιν αὐτῆς τῆς μακαρίας ἀναστασίμου καταστάσεως βιούμεν ἀπὸ τώρα, ὅταν φέρωμεν τὸ σάρκινον ἔνδυμά μας εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ γευώμεθα τὴν οὐσίαν τοῦ θανάτου, δηλαδὴ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νὰ αἰσθανώμεθα ὅτι μετέβημεν ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ θανάτου τοῦ σαρκίνου σώματος εἰς τὴν ἀνωτέραν ζωὴν τοῦ πνευματικοῦ τοιοῦτου διὰ τῆς μετ' ἀγάπης γνώσεως τοῦ Προσώπου τοῦ Κυρίου, ἣ ὁποία γνώσις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Δέν προσδοκῶμεν, λοιπόν, ἀπλῶς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν ὡς ἓν γεγονός τοῦ ἀπωτάτου μέλλοντος, ἀλλὰ μετέχομεν αὐτῆς ἀπὸ τοῦδε, ὥστε νὰ κραυγάζωμεν ἐνθουσιωδῶς μετὰ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου: «Ποῦ σοῦ, θάνατε, τό κέντρον; ποῦ σοῦ, Ἄδη, τό νῆκος;». Συνανέστημεν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ζῶμεν τὰ ἔσχατα ὡς παρόντα καὶ τὰ παρόντα ὡς ἔσχατα. Ἡ ἀνάστασις διαποτίζει τὴν ὑπαρξιν ἡμῶν καὶ πληροῖ χαρὰς αὐτήν. Ὡς ἐπλήσθη χαρὰς τὸ στόμα τῶν μαθητῶν ἐν τῷ λέγειν ἀνέστη ὁ Κύριος.

Συνεχίζομεν τὸ ἔργον τῶν Ἀποστόλων. Μεταδίδομεν εἰς τὸν κόσμον τὸ μήνυμα τῆς ἀναστάσεως. Κηρύσσομεν ἐν ἐπιγνώσει, ὅτι ὁ θάνατος δὲν πρέπει νὰ ἔχη θέσιν εἰς τὴν ζωὴν μας, οὐδεμίαν ὠφέ-

λειαν προσφέρει εις τήν ανθρωπότητα. Οί επιδιώκοντες νά βελτιώσουν τήν κοινωνικήν ζωήν διά τοῦ θανάτου συνανθρώπων τινῶν αὐτῶν, δέν προσφέρουν ἀγαθήν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ἐπιζῶντας. Ὑπηρετοῦν τήν ἐπέκτασιν τοῦ θανάτου καί προετοιμάζουν τήν ὑπ' αὐτοῦ καταβρόχθισιν ἑαυτῶν.

Εἰς τάς ἡμέρας μας τά τύμπανα τοῦ θανάτου καί τοῦ σκότους ἤχουῖν μανιωδῶς. Μερικοί συνάνθρωποί μας πιστεύουν ὅτι ἡ ἐξόντωσις ἄλλων συνανθρώπων μας εἶναι πρᾶξις ἐπαινετή καί ὠφέλιμος, ἀλλά πλανῶνται οἰκτρῶς. Δυστυχῶς, ἡ ἐξουδένωσις καί καταπίεσις τῶν ἀσθενεστέρων ὑπό τῶν ἰσχυροτέρων ἐπικρατεῖ εἰς τήν κοσμικήν πυραμίδα τοῦ γίνεσθαι. Συχνάκις ἐκπλήσσει ἡ σκληρότης καί ἔλλειψις εὐσπλαγχνίας τῶν κρατούντων τά ἡνία τοῦ κόσμου καί τῶν νομιζόντων ἐξουσιάζειν αὐτοῦ.

Ὁ Χριστός, ὅμως, διά τοῦ σταυρικοῦ θανάτου Αὐτοῦ ἀντέστρεψε τήν κοσμικήν πυραμίδα καί εἰς τήν κορυφήν αὐτῆς ἐτοποθέτησε τόν Σταυρόν Του. Εἰς τήν κορυφήν εὐρίσκεται ὁ Ἰδιος, ἐπειδὴ Αὐτός ἔπαθε πλεῖον πάντων τῶν ἀνθρώπων. Δέν ὑπῆρξεν ἄνθρωπος εἰς τόν κόσμον ὁ ὁποῖος ὑπέφερεν ὅσα ὑπέφερεν ὁ Θεάνθρωπος Χριστός: «Σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ». Διά τοῦτο ὁ Θεός Πατήρ «ἐχαρίσατο Αὐτῷ ὄνομα τό ὑπέρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καί ἐπιγείων καί καταχθονίων» (Φίλιπ. β' 8-11).

Συχνάκις εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος βλέπομεν νά κυριαρχῇ τό σκότος τοῦ θανάτου, τό ἄδικον ἀντί τῆς δικαιοσύνης, τό μῖσος καί ὁ φθόνος ἀντί τῆς ἀγάπης, καί τοὺς ἀνθρώπους νά προτιμοῦν τό καταχθόνιον μῖσος ἀντί τοῦ φωτός τῆς Ἀναστάσεως. Παρά τήν φαινομενικήν τεχνολογικήν πρόοδον τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, παρά τάς διακηρύξεις περί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν, τό ἐθνοφυλετικόν καί θρησκευτικόν μῖσος διογκοῦνται παγκοσμίως καί προκαλοῦν ἐπικινδύνους ἐντάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιτείνουν τήν κυριαρχίαν τοῦ βασιλείου τοῦ θανάτου, τοῦ Ἄδου, τῶν καταχθονίων. Οἱ ἄνθρωποι ἀτυχῶς δέν ἔμποροῦν νά ἀνεχθοῦν τήν διαφορετικότητα εἰς τόν συνάνθρωπόν των. Δέν ἔμποροῦν νά δεχθοῦν τήν διαφορετικήν φυλετικήν καταγωγὴν τοῦ

άνθρώπου, τὰς διαφορετικὰς ἀντιλήψεις καὶ πεποιθήσεις του, πολιτικές, θρησκευτικές, κοινωνικές.

Ἡ ἱστορία, ὅμως, ἔχει ἀποδείξει ὅτι ἀληθινὴ πρόοδος δέν δύναται νὰ ὑπάρξῃ χωρὶς Θεόν. Οὐδεμία κοινωνία δύναται νὰ εἶναι ἀληθῶς προοδευτικὴ καὶ εὐδαίμων, ἐάν δέν ὑπάρχῃ ἐλευθερία. Ἀλλὰ ἡ ἀληθινὴ ἐλευθερία ἀποκτᾶται μόνον μέ τὴν παραμονὴν πλησίον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἱστορία τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος ἐπιβεβαιοῖ τραγικῶς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν. Ἡ ἀνθρωπότης ἐγνώρισε τὴν ἐκ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης πηγάσασαν φρίκην μέ τὰ ἑκατομμύρια θυμάτων τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τῶν ρατσιστικῶν διωγμῶν. Ταῦτοχρόνως ὅμως ἔζησε καὶ τὴν φρίκην τῶν δυνάμεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι, ὀνομάζουσαι ἑαυτάς προοδευτικές, διέπραξαν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας ἀναλόγου μεγέθους καὶ σκληρότητος ἐγκλήματα εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην. Οὕτω, λοιπόν, ὁ ὀλοκληρωτισμός δέν γνωρίζει πολιτικές παρατάξεις, ὡς ἀπότοκος ἑνός ἀνθρωπισμοῦ ἄνευ Χριστοῦ, μέ φυσικὴν ἀπόληξιν τὸν ὄλεθρον καὶ τὸν θάνατον. Πάντα ταῦτα βεβαιοῦν ὅτι πᾶσα προσπάθεια διὰ ἀληθινὴν ἐλευθερίαν ἄνευ Θεοῦ εἶναι καταδικασμένη εἰς τραγωδίαν.

Εἰς τὴν κυριαρχίαν αὐτὴν τῶν δυνάμεων τοῦ σκοτούς, ἡ Ἐκκλησία ἀπαντᾷ μέ τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ. Αὐτός, ὁ Ὅποῖος ἀνέλαβεν εἰς ἑαυτόν τὰς ἀσθενείας καὶ τὰ παθήματα ἑκάστου ἀνθρώπου, παρέχει εἰς τὸν κόσμον διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι «νενίκηται ὁ θάνατος».

Ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ εἶναι δῶρον καὶ φῶς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τό ὁποῖον «φαίνει πᾶσιν». Ἄς τιμήσωμεν ὅλοι τό δῶρον. Ἄς εὐχαριστήσωμεν οἱ πάντες τὸν Δωρητὴν, τὸν «ὡς ἐν ἐσόπτρῳ διὰ σαρκὸς λάμψαντα τῷ κόσμῳ καὶ τό φῶς τῆς ἀναστάσεως τοῖς ἔθνεσι δείξαντα». Δεῦτε, λοιπόν, λάβωμεν φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός τῆς Ζωῆς. Δεῦτε, ἀποδεχθῶμεν καὶ ὑποδεχθῶμεν τὴν δωρεάν τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναφωνήσωμεν ἐκ καρδίας μεγαλοφώνως:

Χριστός Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος! Χαίρετε λαοί καὶ ἀγαλλιᾶσθε!

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιδ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ρ.Ρ.

Αρ. Εγκυκλίου: 17

Αρ. Πρωτ.: 755

Αρ. Διεκπ.: 272

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρός

τόν Ιερόν Κλήρον

καί τόν εὐσεβῆ λαόν

τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Θέμα: «Πασχάλιος Ποιμαντορική Εγκύκλιος».

«Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρῳσιν,

Ἰδοὺ τὴν καθαίρεσιν,

ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου ἀπαρχῆν»

Ἀγαπητοί μου,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΓΕΤΗ!

Μέ τήν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος καί Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐορτάζουμε «θανάτου τήν νέκρῳσιν, Ἰδοὺ τήν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου ἀπαρχῆν». Πρόκειται γιά τό ἐπίκεντρο τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καί ζωῆς. Γι' αὐτό καί ἀποτελεῖ τό μέγιστο τῶν «μεγαλείων τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 2, 11). Δι' αὐτῆς φωτίζονται καί ἀποκτοῦν νόημα ἡ ἀγάπη καί πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ἡ θυσία πρὸς τόν συνάνθρωπο, ὁ ἀγώνας κατά τοῦ παλαιοῦ, ἐγωπαθοῦς ἀνθρώπου, καί ἡ ζωὴ μας ὅλη ἐνδύεται ἀπτῶς τήν αἰωνιότητα. Χωρὶς τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ἡ πραγματικότητα τοῦ Θεοῦ καί ὅ,τι φαίνεται ἐν Αὐτῷ ὡς πρόσωπο, ὡς θεῖο, ὡς πνεῦμα, ὡς ἐλευθερία, ὡς δημιουργός δύναμη, θά ἦταν αὐταπάτη καί φαντασίωση, χωρὶς καμμία βάση. Καί ὅλοι ὅσοι πιστεύουν στόν Ἀναστάντα Κύριο ἔχουν ἀπό αὐτῆς τῆς ζωῆς μερίδιον στήν εἰρήνην, τήν δικαίωσιν, τήν ἀγιότητα καί σέ ὅλους τοὺς καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τήν ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως ἔζησαν ἀπό κοντά οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, στοὺς ὁποίους καί ἐμφανίστηκε ὁ ἀναστάς Κύριος, καθὼς καί οἱ ἅγιοι Μάρτυρες, οἱ ἅγιοι Πατέρες καί οἱ πιστοὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν. Τήν ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως, αὐτὴ τήν καινὴ πορεία, βιώνουμε κι ἐμεῖς μέσα στὴ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἡ διακο-

νία τῶν Μυστηρίων, διὰ τῶν ὁποίων μυεῖ τόν ἄνθρωπο στήν ὑπέρ λόγον ἀλήθεια πού εἶναι ὁ ἀναστάς Χριστός, γιά νά τόν καταστήσει μέτοχο τῆς αἰώνιας ζωῆς καί τῆς ἀθανασίας πού μᾶς δώρισε ἀπό τόν ζωοδόχο Τάφο Του. Ὁ Χριστός γίνεται ἡ ἀνάσταση καί ἡ ἀληθινή ζω- ἡ ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Καθένας ἀπό μᾶς ἔρχεται στό «εἶναι» μέ τή γέννησή του, πορεύεται στό «εὖ εἶναι» μέ τό βάπτισμα καί προχωρεῖ στό «ἀεὶ εἶναι» μέ τήν ἀνάσταση. Ἡ Ἐκκλησία συνιστᾷ τό Σῶμα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Συχνά παρεξηγεῖται ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιά τό ἀνθρώπινο σῶμα καί τήν ὑλική κτίση. Ἐπειδή τονίζεται ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς, παραμελεῖται ἡ ἀλήθεια ὅτι καί τό σῶμα εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένο μέ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Γιά τό λόγο αὐτό καί ἀλληλοεπηρεάζονται: ὅταν ἀγιάζεται ἡ ψυχή, ἀγιάζεται καί τό σῶμα. Κι ὅταν ἁμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος, ἁμαρτάνει καί στήν ψυχή καί στό σῶμα. Εἶναι κοινή ἡ σωτηρία καί ἡ ἀνάσταση ψυχῆς καί σώματος, δηλαδή τοῦ ἀνθρώπου στήν ὁλότητά του.

Αὐτή ἡ βαθειά ἐνότητα γίνεται κατανοητή ἀπό τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Τόσο ἡ ψυχή τῆς ἀνθρώπινης φύσης Του ἐνδύθηκε τήν ἀθανασία, ὅσο καί τό ὑλικό σῶμά Του ἐνδύθηκε τήν ἀφθαρσία. Οὔτε ἡ ψυχή Του, ὡς ἀνθρώπου, ἔμεινε στόν Ἄϊδη, οὔτε τό σῶμά Του ὑπέστη τή φθορά τοῦ θανάτου. Ὁ ἴδιος εἶπε στούς μαθητές Του (Λκ. 24, 38-43): «Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καί διατί διαλογισμοί ἀναβαίνουν σιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Ἴδετε τάς χεῖράς μου καί τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτός ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καί ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καί ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμέ θεωρεῖτε ἔχοντα. ... καί λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν», ἂν καί τό ἀναστημένο σῶμά Του δέν εἶχε ἀνάγκη τροφῆς.

Μέ τήν κατάργηση τῆς φθορᾶς τοῦ θανάτου ἀπό τήν Ἀνάσταση τοῦ Θεανθρώπου, τό σῶμά μας γίνεται δεκτικό Χάριτος καί ἁγιασμοῦ. Μέ τή μετάληψη τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου στή Θεία Λειτουργία, μετέχουμε ὅλοι μας στήν Χάρη τῆς Ἀναστάσεώς Του, διότι γινόμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Γράφει σχετικά ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Οὐκ οἶδατε ὅτι τά σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν;» (Α' Κορ., 6, 15). Καί ὡς μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τό σῶμά μας γίνεται κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού ἀγιάζει ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως τότε ἔτσι καί σήμερα, προκαλεῖ τή λογική μας καί μᾶς προσκαλεῖ νά ἀφεθοῦμε μέ πίστη καί ἐλπίδα στήν πραγματικότητα τοῦ μυστηρίου καί τῆς ἀλήθειας τοῦ Θεοῦ. Μᾶς προσκαλεῖ νά δοῦμε μέ τήν πίστη τί κρύβεται στό σκοτεινό χῶρο τοῦ θανάτου. Ἡ βεβαιότητα τοῦ θανάτου φαίνεται τόσο ἀπόλυτη, γιατί παραμένει γιά τόν καθένα ἀπό μᾶς ἄγνωστη ἐμπειρία. Κανείς δέν εἶναι δυνατόν νά ἀποκτήσει ἐμπειρία τοῦ θανάτου του. Κανείς μας δέν ἔχει βιώσει τόν βιολογικό θάνατο, γιά νά μᾶς φανερώσει πῶς εἶναι. Βεβαίως, ὁ Χριστός καί τά χαρισματικά μέλη τοῦ Σώματός Του, οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, φανέρωσαν τήν ἀντίπερα ὄχθη τῆς ζωῆς, τήν πραγματική καί ἀφθαρτη ζωή τῆς αἰωνιότητος μετά τόν φυσικό θάνατο.

Αὕτη ἡ βεβαιότητα εἶναι ἀποκάλυψη μιᾶς ἄλλης διάστασης τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ὅμως ὑπερβαίνει κατά πολύ τήν ἐμπειρία μας. Ἐδῶ, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας ἀποβαίνουν τά μόνα σημεῖα στήριξης τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀποκαλύπτοντας τό θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως. Χωρίς αὐτά, καμμία λογική, καμμία ἐπιστημονική ἢ φιλοσοφική γνώση, καμμία δύναμη τοῦ ἑαυτοῦ μας καί τοῦ κόσμου τούτου δέν μπορεῖ νά φωτίσει τό σκοτάδι τοῦ θανάτου καί νά διαλύσει τά ἀδιέξοδά μας. Μόνο ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, δηλαδή ἡ ἀποκάλυψη τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ, πού γίνεται πίστη τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ ἀπάντηση. Αὕτη μᾶς φανερώνει ὅτι ὁ θάνατος δέν εἶναι πλέον τό τέλος, ἀλλά ἐγινε ἐν Χριστῷ πάσχα, δηλαδή διάβαση καί μετάβαση στήν ὄντως «αἰώνιον ζωήν».

Βεβαίως, ὁ θάνατος εἶναι κάτι πού ἀντιμετωπίζουμε καθημερινά. Ἡ παρούσα ζωή δέν φαίνεται ὅμως τόσο βάνανυση καί καταπιεστική ὥστε νά ὑποτιμήσουμε καί νά ἀρνηθοῦμε αὐτόν τόν κόσμο καί νά θελήσουμε ἕνα ἄλλον, ἰδεώδη, πού δέν ἔχουμε γνωρίσει. Δέν εἶναι περιφρόνηση τῶν ἐπιγείων πραγμάτων. Εἶναι ἀγώνας γιά ἀλήθεια, ἀγάπη, ἐλπίδα καί πίστη. Πρόκειται γιά μιᾶ διαρκή σχέση καί κοινωνία μέ τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Μία τέτοια ζωή ὑπερβαίνει τό φράγμα τοῦ θανάτου καί, τότε, ὄχι μόνο οἱ χαρές, τά ἀγαθά καί οἱ ὁμορφιές τῆς ζωῆς, ἀλλά ἀκόμη καί αὐτές οἱ λύπες, οἱ δοκιμασίες καί τά δάκρυά της μεταμορφώνονται λυτρωτικά. Ὅσοι ἀπό μᾶς βλέπουμε μέ αὐτόν τόν τρόπο τή ζωή, μπορούμε νά βιώσουμε ἐν Χριστῷ τόν θάνατο σάν ὕπνο, πού θά μᾶς ξυπνήσει στήν κοινὴ ἀνάσταση. Πρό-

κειται για δρόμο σκληρό, επίπονο και όδυνηρό, πού όμως τό τέρμα του είναι λυτρωτικό. Η ζωή του Θεανθρώπου μᾶς δείχνει ότι Σταυρός και Ανάσταση είναι αλληλένδετα, και ότι ό πόνος του Σταυρού και τῆς σταυρικῆς πορείας φωτίζεται πάντοτε από τή χαρά τῆς Αναστάσεως.

«Βεβαίως, δέν κηρύσσουμε Κύριο τόν έαντό μας, αλλά τόν Ἰησοῦ Χριστό, ἐνῶ τόν έαντό μας δοῦλό σας γιά χάρη του Ἰησοῦ. Γιατί ό Θεός πού εἶπε νά λάμψει φῶς από τό σκοτάδι, αὐτός ἔλαμψε καί στίς καρδιές μας γιά νά φέρεi στό φῶς τή γνώση τῆς δόξας του Θεοῦ στό πρόσωπο του Χριστοῦ. Κι ἔχουμε τόν θησαυρό αὐτό μέσα σέ εὐθραστα σκευή, γιά νά φανεῖ ότι τέτοια ὑπερβολική δύναμη εἶναι του Θεοῦ καί δέν προέρχεται από μᾶς. Πιεζόμαστε μέ κάθε τρόπο, αλλά δέν φτάνουμε σέ ἀδιέξοδο· βρισκόμαστε σέ ἀμηχανία, ἀλλ' ὄχι καί σέ ἀπελπισία· διωκόμαστε αλλά δέν ἐγκαταλείπουμε, καταβαλλόμαστε αλλά δέν χανόμαστε. Πάντοτε φέρουμε στό σῶμά μας τόν θάνατο του Κυρίου Ἰησοῦ, γιά νά φανερωθεῖ καί ἡ ζωή του Ἰησοῦ στό σῶμά μας. Διότι, ἐνῶ ζοῦμε, παραινóμαστε πάντοτε σέ θάνατο χάριν του Ἰησοῦ, γιά νά φανερωθεῖ καί ἡ ζωή του Ἰησοῦ στό θνητό μας σῶμα. Ὡστε ό μέν θάνατος συντελεῖται σέ μᾶς, αλλά ἡ ζωή σέ σᾶς» (Κορ. Β' 4, 5-12).

Ἡ ἀληθινή ζωή δέν μπορεῖ παρὰ νά προέρχεται από τήν πηγὴ τῆς ζωῆς, τόν Θεό. Τό νόημα τῆς ζωῆς βρίσκεται συνεπῶς σέ σχέση καί ἀναφορά πρὸς τόν Κύριο. Ὅποιος ἀποσυνδέεται από τόν Θεό εἶναι οὐσιαστικά νεκρός. Ἀκόμη καί οἱ μεγαλύτερες ἀρετές καί τά ἀγαθότερα χαρίσματα δέν ὑπάρχουν από μόνα τους, αλλά καθίστανται λειψά χωρίς τήν ἀναστάσιμη προοπτική. Γιά μᾶς τούς πιστούς, ἡ Ανάσταση του Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐκμηδένιση του θανάτου καί ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς πέρα από τόν τάφο. Εἶναι ἡ ἀπαρχή μιᾶς «ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου». Ἡ μαρτυρία του Εὐαγγελίου καί ἡ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας μᾶς ἀποκαλύπτει καί μᾶς ἐγγυᾶται τό «περισσόν τῆς ζωῆς» καί τή συνέχειά της στήν αἰωνιότητα.

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2014

Μέ πατρικές εὐχές

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΜΑΡΚΟΣ

ΣΥΝΑΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ
(Φανάριον, 6 – 9 Μαρτίου)

ΜΗΝΥΜΑ

Εἰς τό Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Διά τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθοδόξους πιστοὺς, τοὺς ἀνά τὸν κόσμον ἀδελφούς χριστιανούς καί πρὸς πάντα ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, εὐλογίαν ἀπὸ Θεοῦ καί ἀσπασμόν ἀγάπης καί εἰρήνης.

"Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνησίαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καί τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καί τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καί πατρὸς ἡμῶν" (Α' Θεσ. α' 2-4).

Συνελθόντες διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, τῇ προσκλήσει τοῦ τῆς Κωνσταντίνου Πόλεως Ἀρχιεπισκόπου καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου ἐν Φαναρίῳ, μεταξύ 6ης καί 9ης Μαρτίου 2014, συνεσκέφθημεν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ περὶ τῶν ἀπασχολούντων σήμερον τὴν Ἀγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν ζητημάτων. Συλλειτουργοῦντες τῷ Κυρίῳ ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὴν εὐσημον καί μεγαλάνυμον ταύτην Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπευθύνομεν πρὸς ὑμᾶς λόγον ἀγάπης, εἰρήνης καί παρακλήσεως.

1. Ἡ Μία, Ἁγία Καθολικὴ καί Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἐν τῷ κόσμῳ παροικοῦσα, βιώνει καί αὕτη τὰς προκλήσεις τοῦ ἀνθρώπου ἐκάστης ἐποχῆς. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πιστὴ εἰς τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ διάλογον μετὰ τῆς ἐκάστοτε ἐποχῆς, συμπάσχει μετὰ τῶν ἀνθρώπων καί συμμερίζεται τὴν ἀγωνίαν των. «Ἰησοὺς Χριστὸς χθὲς καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τοὺς αἰῶνας» (Εβρ. ιγ' 8-9).

Οί πειρασμοί καί αἱ προκλήσεις τῆς ἱστορίας εἶναι ἰδιαίτερος ἔντονος εἰς τὰς ἡμέρας μας καί οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί δέν δυνάμεθα νά εἴμεθα ἀμέτοχοι εἰς αὐτά ἢ ἀδιάφοροι ἀπέναντί των. Διά τόν λόγον αὐτόν συνήλθομεν ἐπὶ τό αὐτό διά νά ἐγκύψωμεν εἰς τοὺς πειρασμούς καί τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ ἀνθρωπότης. «Ἐξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι» (Β' Κορ. ζ' 6) οἱ λόγοι αὐτοί τοῦ Ἀποστόλου ἰσχύουν καί σήμερον.

2. Ἀναλογιζόμενοι τὴν ὁδύνην τῶν ἀνθρώπων ἀνά τόν κόσμον, ἐκφράζομεν τὴν συμπάθειάν μας διά τό μαρτύριον καί τόν θαυμασμόν μας διά τὴν μαρτυρίαν τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ, Ἀφρικῇ καί ἀλλαχοῦ τῆς γῆς. Φέρομεν εἰς τόν νοῦν μας τό διττόν αὐτῶν μαρτύριον: περὶ τῆς πίστεώς των ὡς καί περὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς ἱστορικῆς των σχέσεως μετὰ ἀνθρώπων ἄλλων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων. Καταγγέλλομεν τὴν ἀναταραχὴν καί τὴν ἀστάθειαν αἱ ὁποῖαι ὠθοῦν τοὺς χριστιανούς νά ἐγκαταλείψουν τὴν γῆν, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καί ἔνθεν διεδόθη τό Εὐαγγέλιον εἰς τόν κόσμον ἅπαντα.

Συμπάσχομεν μετὰ πάντων τῶν θυμάτων τῆς ἐν Συρίᾳ τραγωδίας. Καταδικάζομεν πᾶσαν μορφήν τρομοκρατίας καί θρησκευτικῆς ὕβρεως. Ἡ ἀπαγωγή τῶν Μητροπολιτῶν Παύλου καί Ἰωάννου, ἄλλων κληρικῶν, ὡς καί τῶν μοναζουσῶν τῆς ἐν Μααλούλα Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἀγίας Θέκλης, ἀποτελεῖ χαίνουσαν πληγὴν καί ζητοῦμεν τὴν ἄμεσον ἀπελευθέρωσίν των.

Ἀπευθύνομεν ἐκκλησίαν εἰς πάντα ἐμπλεκόμενον πρὸς ἄμεσον κατάπαυσιν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων καί ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐν τῇ περιοχῇ διὰ τοῦ διαλόγου. Οἱ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ χριστιανοί ἀποτελοῦν τὴν ζύμην τῆς εἰρήνης. Εἰρήνη διὰ πάντα ἀνθρώπον σημαίνει ἐπίσης εἰρήνη διὰ τοὺς χριστιανούς. Στηρίζομεν τό Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας εἰς τὴν πνευματικὴν καί ἀνθρωπιστικὴν διακονίαν αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καί τὰς προσπαθείας αὐτοῦ διὰ τὴν παλινόρθωσιν τῆς περιοχῆς καί τὴν παλιννόστησιν τῶν προσφύγων.

3. Ἐνθέρμως προσευχόμεθα ὑπὲρ τῆς διεξαγωγῆς εἰρηνικῶν διαπραγματεύσεων καί τῆς ἐν προσευχῇ καταλλαγῆς πρὸς ἔξοδον ἐκ τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ συνεχιζομένης κρίσεως. Καταδικάζομεν τὰς ἀπειλὰς βιαίας καταλήψεως Ἱερῶν Μονῶν καί Ναῶν καί προσευχόμε-

θα διά τήν ἐπιστροφὴν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν σήμερον εὕρισκομένων ἐκτός τῆς κοινωνίας μετὰ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.

4. Ἡ παγκόσμιος οικονομικὴ κρίσις ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀπειλήν διὰ τήν δικαιοσύνην καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τοπικόν καὶ παγκόσμιον ἐπίπεδον. Αἱ συνέπειαι αὐτῆς εἶναι ἐμφανεῖς εἰς ἅπαντα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας, ἔνθα ἀπουσιάζουν ἀξίαι ὡς ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ προσώπου, ἡ ἀδελφικὴ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ δικαιοσύνη. Τὰ αἷτια τῆς κρίσεως ταύτης δέν εἶναι ἀμιγῶς οἰκονομικά. Εἶναι καὶ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς φύσεως. Ἀντὶ τοῦ συσχηματισμοῦ πρὸς τὰ παγκόσμια εἰδωλα τῆς ἰσχύος, τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς φιληδονίας, ἐξαίρομεν τὴν ἀποστολήν μας νὰ μεταμορφώσωμεν τὸν κόσμον, ἐφαρμόζοντες τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης.

Συνεπεία τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τῆς καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας, πολλοὶ ἄνθρωποι ὑποτιμοῦν τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἀδιαφοροῦντες νὰ διακρίνουν τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐλαχίστους τῶν ἀδελφῶν μας (πρβλ. Ματθ. κε', 40, 45), πολλοὶ δέ παραμένουν ἀδιάφοροι ἔναντι τῆς πτωχείας, τῆς ὀδύνης καὶ τῆς βίας, αἱ ὁποῖαι μαστίζουν τὴν ἀνθρωπότητα.

5. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νὰ ἀρθρώσῃ τὸν προφητικόν της λόγον. Ἐκφράζομεν τὴν εἰλικρινῇ ἡμῶν ἀνησυχίαν διὰ τὰς τοπικὰς καὶ παγκοσμίους τάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαξιῶνουν καὶ διαβιβρώσκουν τὰς ἀρχὰς τῆς πίστεως, τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, τὸν θεσμόν τοῦ γάμου καὶ τὸ δῶρον τῆς δημιουργίας.

Ὑπογραμμίζομεν τὴν ἀναμφισβήτητον ἱερότητα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀπὸ τῆς συλλήψεως μέχρι τοῦ φυσικοῦ θανάτου. Ἀναγνωρίζομεν τὸν γάμον ὡς ἔνωσιν ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἡ ὁποία εἰκονίζει τὴν ἔνωσιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἀποστολὴ ἡμῶν εἶναι ἡ διαφύλαξις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ὡς οἰκονόμων καὶ οὐχὶ ὡς κατόχων αὐτοῦ. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς προτρεπόμεθα τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαόν ἡμῶν νὰ ἐπιδείξουν πνεῦμα μετανοίας, νὰ βιώσουν τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας, τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν συγχωρητικότητα, καταθέτοντες εἰς τὴν κοινωνίαν μαρτυρίαν περὶ τῶν πάντοτε ἐπικαίρων διδαγμάτων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6. Ἡ Σύναξις αὕτη τῶν Προκαθημένων συνιστᾷ δι' ἡμᾶς μίαν εὐλογημένην εὐκαιρίαν, ἵνα ἐπαναβεβαιώσωμεν τὴν ἐνότητα ἡμῶν

διά τῆς κοινωνίας καί τῆς συνεργασίας. Ἐπιβεβαιοῦμεν τὴν ἀφοσίωσιν ἡμῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς συνοδικότητος, ἣτις τυγχάνει ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνωτιζόμεθα τὴν ρῆσιν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι "τό τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα, οὐ χωρισμοῦ ἀλλ' ἐνώσεως καί συμφωνίας ὄνομα". Ἡ καρδιά ἡμῶν στρέφεται πρὸς τὴν ἀπὸ μακροῦ ἀναμενομένην Ἁγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διὰ νὰ μαρτυρήσωμεν τὴν ἐνότητα αὐτῆς, ὡς καί τὴν εὐθύνην καί τὴν στοργὴν τῆς πρὸς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἡ Σύναξις συνεφώνησεν ὅτι ἡ προπαρασκευαστικὴ τῆς Συνόδου ἐργασία πρέπει νὰ ἐντατικοποιηθῇ. Εἰδικὴ Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ θὰ ἀρχίσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 2014 καί θὰ ὁλοκληρώσῃ αὐτὸ μέχρι τοῦ Ἁγίου Πάσχα τοῦ ἔτους 2015. Θὰ ἀκολουθήσῃ Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῖς τοῦ ἔτους 2015. Ἀπασαί αἱ ἀπόφασις, τόσον κατὰ τὰς ἐργασίας τῆς Συνόδου, ὅσον καί κατὰ τὰ προπαρασκευαστικὰ στάδια αὐτῆς, θὰ λαμβάνωνται καθ' ὁμοφωνίαν. Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θὰ συγκληθῇ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 2016, ἐκτός ἀπροόπτου. Ἡ Σύνοδος θὰ προεδρευῇται ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ ἀδελφοὶ Αὐτοῦ Προκαθήμενοι τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν θὰ κάθηνται ἐκ δεξιῶν καί ἐξ εὐωνύμων Αὐτοῦ.

7. Ἀναποσπάστως συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἐνότητα εἶναι ἡ ἱεραποστολή. Ἡ Ἐκκλησία δέν ζῇ διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς, ἀλλὰ ὀφείλει νὰ μαρτυρῇ καί νὰ μοιράζηται τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἐγγύς καί τῶν μακρὰν. Μετέχοντες τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί προσευχόμενοι ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, καλοῦμεθα νὰ συνεχίσωμεν τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν καί νὰ μοιρασθῶμεν μεθ' ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος τὰ δῶρα τῆς ἀληθείας καί τῆς ἀγάπης, συμφῶνως πρὸς τὴν τελευταίαν ἐντολήν καί διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου: "Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη [...] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι [...] ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος" (Ματθ. κη', 19-20).

8. Ζῶμεν ἐντὸς ἐνὸς κόσμου, ὅπου ἡ πολυπολιτισμικότης καί ὁ πλουραλισμὸς συνιστοῦν ἀναπόφευκτον πραγματικότητα καί συνεχῶς μεταβαλλομένην. Ἐχομεν ἐπίγνωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδὲν θέμα τῆς ἐποχῆς μας δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ ἐπιλυθῇ ἀνευ ἀναφορᾶς

εἰς τό παγκόσμιον, καθὼς καὶ ὅτι οἰαδήτις πόλωσις μεταξύ τοπικοῦ καὶ παγκοσμίου καταλήγει εἰς ἀλλοίωσιν τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος.

Ὡς ἐκ τούτου, ἐνώπιον καὶ αὐτῶν εἰσέτι τῶν διαφωνιῶν, διαχωρισμῶν καὶ διαιρέσεων, εἴμεθα ἀποφασισμένοι νά διακηρύξωμεν τό μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ διάλογος τυγχάνει πάντοτε καλλίτερος τῆς συγκρούσεως. Ἡ ἀποχώρησις καὶ ἡ ἀπομόνωσις οὐδέποτε ἀποτελοῦν ἐπιλογὴν. Ἐπαναβεβαιοῦμεν τὴν ὑποχρέωσίν μας νά διαλεγώμεθα πρὸς τόν ἄλλον, μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, μετὰ τῶν ἄλλων πολιτισμῶν, ὅπως καὶ μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἄλλων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

9. Παρά τὰς ἀνωτέρω προκλήσεις, διακηρύσσομεν τό Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ "ὅστις τοσοῦτον ἠγάπησε τόν κόσμον" ὥστε "ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν". Τοιοῦτοτρόπως, οἱ Ὁρθόδοξοι παραμένομεν πλήρεις ἐλπίδος. Παρά τὰς δυσχερείας τολμῶμεν, ἐν τούτοις, νά ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα ἡμῶν εἰς τόν Θεόν, "ὅστις ἐστὶ "ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ" (Ἀποκ. α', 8). Διό καὶ ἀναμνησκόμεθα ὅτι ὁ τελευταῖος λόγος - λόγος ἀγαλλιάσεως, ἀγάπης καὶ ζωῆς - ἀνήκει εἰς Αὐτόν, Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 9ῃ Μαρτίου 2014

+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

+ Ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόδωρος

+ Ὁ Ἱεροσολύμων Θεόφιλος

+ Ὁ Μόσχας Κύριλλος

+ Ὁ Σερβίας Εἰρηναῖος

+ Ὁ Ρουμανίας Δανιήλ

+ Ὁ Βουλγαρίας Νεόφυτος

+ Ὁ Γεωργίας Ἰλίας

+ Ὁ Κύπρου Χρυσόστομος

+ Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος

+ Ὁ Βαρσοβίας Σάββας

+ Ὁ Τιράνων Ἀναστάσιος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Πρωτ. 513

Αριθμ.

Έν Χίω τῇ 1^η Μαρτίου 2014

Διεκπ.202

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 16

Πρός
τόν Ἱερόν Κλήρον
καί τόν εὐσεβή λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀγαπητοί,

Ἡ πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν εἶναι γνωστή σέ ὅλους μᾶς ὡς Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Πρόκειται γιά μιά ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἑορτή πού εἶναι συνυφασμένη μέ τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ὅτι ἀποτελεῖ τήν «ΜΙΑΝ, ΑΓΙΑΝ, ΚΑΘΟΛΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ». Τήν Ἐκκλησία πού ὁμολογοῦμε στό ἱερό Σύμβολο τῆς Πίστεώς μας τή στιγμή τοῦ ἁγίου Βαπτίσματός μας, σέ κάθε Θεία Λειτουργία, ἀλλά καί καθημερινά στήν προσευχή μας.

Εἶναι, ἐπίσης, ἡ ἑορτή πού μᾶς ὑπενθυμίζει τή διαχρονική ἐπιβεβαίωση τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ μας σχετικά μέ τήν ἁγία Του Ἐκκλησία, πού εἶναι τό ἴδιο τό Σῶμά Του, ὅτι «πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16,18).

Διαχρονικά στό θρίαμβο τῆς ἀλήθειας ἔναντι τῆς ποικιλόμορφης πλάνης, ὅπως τήν ἐκφράζουν οἱ διάφορες αἱρέσεις πού ἐμφανίζονται μέσα στήν ἱστορία, ἐξέχουσα καί μοναδική θέση εἶχαν καί ἔχουν οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ἀναντικατάστατοι φορεῖς, ἐκφραστές καί ὑπερασπιστές τῆς θεωτικῆς ἐμπειρίας, τῶν ἁγίων προφητῶν, ἀποστόλων καί μαρτύρων τῆς πίστεώς μας.

Γιά τό λόγο αὐτό τό ἀπόσπασμα ἀπό τό Συνοδικό τῆς Ὁρθοδοξίας, σήμερα, ἀναδεικνύει αὐτή τή θαυμαστή καί ἀδιάσπαστη σχέση ἀναφέροντας: «Οἱ Προφῆται ὡς εἶδον, οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν,

ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ Διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ Οἰκουμένη ὡς συμπεφώνηκε...».

Ἡ ἀναφορά στά πρόσωπά τους, ἡ ἐπίκληση καί χρήση τῆς διδασκαλίας τους καί τῶν ἔργων τους δέν εἶναι προσφυγή σ' ἓνα ἔνδοξο παρελθόν στά πλαίσια μιᾶς στείρας ἰδεολογικῆς περιχαρακώσεως, ἀλλά ἀναγκαιότητα διαχρονική τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος.

Στά ἱερά πρόσωπά τους ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας βλέπει τίς θεωμένες καί ἁγιασμένες ἐκεῖνες προσωπικότητες πού ἀναδεικνύουν καί ἀποδεικνύουν κατά τρόπο, ὄχι θεωρητικό, ἀλλά ἄμεσο καί ρεαλιστικό, τήν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί τή μεταμορφωτική δύναμη τοῦ Εὐαγγελίου ὡς ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους.

Εἶναι πρωτίστως ἐκφραστές καί συνεχιστές τῆς ἀποστολικῆς παρακαταθήκης, πρόμαχοι καί ὁδηγοί ἀξεπέραστοι στήν προάσπιση τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, πρότυπα ζωῆς αὐθεντικά γιά κάθε ἄνθρωπο, ζωντανά παραδείγματα, ἐμπνευστές διαχρονικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους ἀπαλλαγμένου ἀπό τήν ἰδιοτέλεια τοῦ ἀτομισμοῦ, τή πληγή τῆς διαίρεσεως καί τή νόσο τῆς αἰρέσεως.

Στά πλαίσια αὐτά ἀντιλαμβανόμαστε π.χ. γιατί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ἀναφερόμενος στόν Μέγα Ἀθανάσιο καί στούς ἐπικοῦς ἀγῶνες του γιά τήν προάσπιση τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἀπέναντι στούς Ἀρειανούς, ἔλεγε: «*Ἀθανάσιον ἐπαινῶν, ἀρετήν ἐπαινέσομαι. Ταῦτόν γάρ ἐκεῖνόν τε εἰπεῖν, καί ἀρετήν ἐπαινέσαι*» καί «*νόμον δέ ὀρθοδοξίας τά ἐκείνου δόγματα*» (ΕΠΕ 6,39,94).

Οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι, ἐπίσης, οἱ ἐν Χριστῷ αὐθεντικοί χειραγωγοί μας στήν ὀρθή ἐρμηνεία τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Υπάρχει ὅμως ἓνα ἐρώτημα. Γιατί σ' ἓνα τόσο διαφορετικό κόσμο, ὅπως ὁ σημερινός, νά εἶναι ἀναγκαία ἡ παρουσία, ἡ χρήση καί ἡ προσφυγή στούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας; Γιά λόγους στείρου συντηρητισμοῦ; Φυσικά ὄχι. Φοβᾶται ἡ Ἐκκλησία τό καινούργιο; Ἐπίσης ὄχι. Λόγω μιᾶς ἰδεολογικῆς ἐξιδανικεύσεως τοῦ παρελθόντος; Δέν ἰσχύει τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά. Στά πρόσωπα τῶν ἁγίων Πατέρων ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας δέν βρίσκει μία στοχαστική προσέγγιση, ἀλλά μιᾶ ἀποδεικτική, ἐμπειρική καί αὐθεντική βίωση τοῦ μυστηρίου τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι χαρισματική κατάστασή τους καί ὁ θεοφώτιστος λόγος τους καθιστᾷ αὐτούς, ὡς τοὺς πλέον ἀσφαλεῖς ἐκκλησιαστικούς χειραγωγούς, διαχρονικά, γιὰ νὰ βιώσουν καί νὰ γνωρίσουν οἱ πιστοὶ ἀπλανῶς τό μυστήριον τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό ἀκριβῶς τό Μυστήριον τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ πρόταση ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας στήν ὁποία προσκαλοῦνται ὅλοι, ὥστε «καί αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου» (Β' Τιμ. 2, 10).

Αὕτη τήν πραγματικότητα ἐμπειρικά γνωρίζοντάς την ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς, ἕνας ἐπίσης κορυφαῖος ἐκφραστής καί πρόμαχος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ἐναντίον ἐκείνων πού ἀλλοίωσαν στήν ἐποχή του τό Ὁρθόδοξο Δόγμα, λέγει ὅτι οἱ ἱεροὶ Πατέρες εἶναι οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας οἱ ὁποῖοι «*θεοχαρίστως τε ἐδιδάχθησαν καί θεομιμήτως ἡμᾶς ἐδίδαξαν*» (ΕΠΕ 1,513).

Γι' αὐτό τό λόγο οἱ Πατέρες τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καταγράφοντας τήν ἐκκλησιαστική αὐτοσυνειδησία καί ὄχι διατυπώνοντας κάποια προσωπική γνώμη, στόν Α' Κανόνα τους μᾶς ὑπενθυμίζουν σχετικῶς ὅτι «*πάντων τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ διαπρεψάντων ἀνδρῶν, οἱ γεγόνασι φωστήρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, τήν πίστιν κρατεῖν βεβαίαν καί μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀσάλευτον διαμένειν θεσπίζομεν, καί τά αὐτῶν θεοπαράδοτα συγγράματά τε καί δόγματα*».

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὡς Ἐπίσκοπος καί Ποιμένας τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, σᾶς παρακαλοῦμε ἐν Κυρίῳ καί σᾶς προτρέπουμε ἐνθέρμως νὰ γνωρίσουμε καί νὰ ἀγκαλιάσουμε τόν μοναδικό, πνευματικό καί ἀτίμητο θησαυρό τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, πού εἶναι οἱ ἅγιοι Πατέρες, καθὼς ἀποτελοῦν ἀσβεστοὺς ὁδοδείκτες μέσα στήν ἱστορία καί σαρκώνουν κατά τρόπο ἀνυπέρβλητο, ἐν παντί τόπω καί χρόνῳ, τήν πιστότητα στήν εὐαγγελική διδασκαλία καί τό ἐκκλησιαστικό ἦθος.

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας 2014

Μέ πατρικές εὐχές
Ὁ Μητροπολίτης
+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν Μᾶρκος

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ
ΩΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

*

*Τοῦ Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου κ. Καλλιστράτου Λυράκη
τ. Τεροκήρυκος Τερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.*

Ἡ ἁμαρτία εἶναι πάντοτε ὁ νοσογόνος παράγοντας τῆς ψυχῆς καί κάθε προσπάθεια διατήρησης τῆς ψυχικῆς υγείας πρέπει νά συντελεῖ στήν ἐξουδετέρωση τῶν φθοροποιῶν συνεπειῶν τῆς ἁμαρτίας. Ὁ ἀγώνας αὐτός κατά τῆς ἁμαρτίας πρέπει νά διεξάγεται πάντοτε προληπτικά. Προτοῦ ἀκόμη λάβει κανεῖς πείρα τῆς ἁμαρτίας ὡς τραυματικῆς κατάστασης, ὀφείλει νά τελεῖ σέ ἐγρήγορση προκειμένου νά μή ἐμπλακεῖ στά δίκτυά της.

Ὁ Κύριος κατά τή νύχτα τῆς Μ. Πέμπτης πού τόσο δοκιμάσθηκε στόν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, ἀξίωσε ἀπό τούς Μαθητές Του αὐτή τήν ἐγρήγορση, ὡς προληπτικό ἀγώνα κατά τῆς ἁμαρτίας. Τούς εἶπε τότε: «Γρηγορεῖτε καί προσεύχεσθε, γιά νά μή καταληφθεῖτε καί κυριευθεῖτε ἀπό πειρασμό, πού θά κλονίσει τήν πίστη σας. Τό μέν βάθος τῆς ψυχῆς σας εἶναι πρόθυμο νά ὑπακούει στό καθῆκον, τό σαρκικό φρόνημα ὅμως κάνει τήν ἀνθρώπινη φύση ἀδύνατη καί παρασύρει τόν ἄνθρωπο, παρά τήν ἀγαθή διάθεσή του, στό κακό».¹

Ἡ ἐγρήγορση μόνο ὡς πνευματικός καρπός ἀγώνα εἶναι δυνατόν νά νοσηεῖ. Τό πνεῦμα, τό ὁποῖο στήν περίπτωση τοῦ εὐσεβοῦς ἀνθρώπου ἐπιδιώκει τήν ἀποφυγή τῆς ἁμαρτίας, δέν ἔχει πολλές φορές συνεπίκουρο στήν προσπάθειά του τό σῶμα, ἐξαιτίας τῆς ἀσθενικῆς φύσεώς του. Ὅταν ὁ πειρασμός θά βρεῖ χωρίς ἐγρήγορση τόν χριστιανό, εἶναι πολύ δύσκολο νά μή τόν παρασύρει στήν πτώση. Ὅταν ὅμως αὐτός ἀγρυπνεῖ καί περιμένει, ὑπάρχει μεγάλη πιθανότητα νά ἐξέλθει νικητής. Ὅπως ὁ καλός κυβερνήτης τοῦ πλοίου μένει διαρκῶς ἀγρυπνος μή τυχόν καί ὀδηγήσει τό πλοῖο σέ ναυάγιο, παρομοίως καί ὁ πιστός χριστιανός μένει ἀγρυπνος μή τυχόν καί μιά

¹ «Γρηγορεῖτε καί προσεύχεσθε, ἵνα μή εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τό μέν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δέ σὰρξ ἀσθενής» (Μάρκ. ΙΔ' 38).

του ἀπροσεξία γίνει πρόξενος νά δημιουργήσῃ ψυχικό ναυάγιο. Γι' αὐτό ἐγρήγορη καί προσοχή καί παρακολούθηση τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ χρειάζεται καί θερμή προσευχή πρὸς τὸν μόνο Δυνατὸ Θεό.

Καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὴν ἐγρήγορη συνιστᾷ καί αἰτιολογεῖ μέ ἀγιογραφικὴ θεμελίωση: «Γι' αὐτό εἶναι ἀνάγκη πολὺ νά ἀγρυπνοῦμε, διότι ὁ πόλεμος καί διαρκὴς εἶναι καί καμιά ἀνακωχή δέν κάνει. Γι' αὐτό καί ὁ ἀπ. Παῦλος, ὅταν ἔγραφε πρὸς τοὺς Ἐφεσίους, ἔλεγε: «Διότι δέν διεξάγομε πάλῃ πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τίς πονηρὲς ἀρχές καί ἐξουσίες, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορες τοῦ σκοτεινοῦ αὐτοῦ κόσμου, πρὸς τὰ πονηρὰ πνεύματα πού βρίσκονται στοὺς οὐρανοὺς» (Ἐφεσ. στ'12). Μὴ νομίζετε, λέει, ὅτι ἡ πάλῃ μας αὐτὴ εἶναι τυχαία. Ἡ πάλῃ μας δέν γίνεται πρὸς ὁμογενεῖς, οὔτε πρὸς ἴση παράταξη. Διότι, ἐνῶ ἔχομε ἐγκλεισθεῖ στό σῶμα, ἔχομε λάβει ἐντολή νά παλεύουμε μέ ἀσώματες δυνάμεις. Ὅμως μὴ φοβηθεῖτε, διότι, ἂν καί ὁ ἀγώνας εἶναι ἄνισος, εἶναι μεγάλη ἡ δύναμη τῶν ὄπλων. «Προσέχετε δηλαδή αὐτά, ὡσάν νά ἔλεγε: ἐπειδὴ γνωρίσατε τὴν ἰδιοσυγκρασία τῶν ἐχθρῶν, μὴ χάνετε τὴν ψυχραιμία σας καί μὴ ἀδρανήσετε κατὰ τὴν πάλῃ. Ἀλλὰ «γί' αὐτό ντυθεῖτε ὅλα τὰ ὅπλα τοῦ Θεοῦ, γιὰ νά μπορέσετε νά ἀντισταθεῖτε στὰ τεχνάσματα τοῦ διαβόλου» (Ἐφ. στ'11).

»Διότι πολλὰ εἶναι τὰ τεχνάσματά του, δηλαδή οἱ δρόμοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπιχειρεῖ νά ὑποσκελίζει τοὺς πιὸ ἀδρανεῖς καί ἔχομε ὑποχρέωση νά τοὺς γνωρίζομε ἀκριβῶς, ὥστε νά διαφύγομε τό πιάσιμό του καί νά μὴ ἐπιτρέψομε σ' αὐτόν καμιά εἴσοδο. Ἀπεναντίας, νά ἐπιδεικνύομε καί ἀκρίβεια λόγων καί νά ἀσφαλίζομε ἀκόμη τὰ βλέμματα καί νά ἔχομε καθαρή τὴ διάνοια καί νά εἴμαστε διαρκῶς ἀνήσυχοι, ὅπως ἀκριβῶς ὅταν ἐπιτίθεται ἐναντίον μας ἓνα θηρίο, τό ὁποῖο προσπαθεῖ νά μᾶς βλάψῃ.

»Γι' αὐτό λοιπόν καί ἐκεῖνη ἡ οὐρανομήκης ψυχὴ, ὁ διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν, ἡ γλώσσα τῆς οἰκουμένης, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπιτελεῖ τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν μαθητῶν, ἀφοῦ εἶπε: «Ντυθεῖτε ὅλα τὰ ὅπλα τοῦ Θεοῦ», πάλι πρόσθεσε γιὰ νά μᾶς περιφρουρήσῃ ἀπὸ κάθε κίνδυνο καί νά μᾶς καταστήσῃ ἀνίκητους λέγοντας: «Σταθεῖτε λοιπόν ὀρθιοι, ἀφοῦ ζωσθεῖτε ὡς ἄλλη ζώνη τὴν ἀλήθεια, ὥστε ὁ φωτισμὸς ἀπὸ τὴν ἀλήθεια νά σᾶς δίδῃ πνευματικὴ δύναμη καί εὐ-

κινησία. Καί ἐπιπλέον ντυθεῖτε τήν ἀσπίδα τῆς πίστεως μέ τήν ὁποία θά μπορέσετε νά σβήσετε ὅλα τά φλογερά βέλη». ²

* * *

² «Διά τοῦτο χρειαν ἡμῖν πολλῆς τῆς ἀγρυπνίας, ἐπειδή καί διηνεκῆς ἡμῖν ἐστίν ὁ πόλεμος, καί ἀνακωχὴν οὐδέποτε ἔχων· διό καί ὁ Παῦλος ἔλεγεν Ἐφεσίοις γράφων· οὐκ ἐστίν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καί σάρκα, ἀλλά πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικά ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Μὴ νομίσητε, φησὶν, τὸν τυχόντα ἡμῖν προκεῖσθαι ἀγῶνα. Οὐ πρὸς ὁμογενεῖς ἡμῖν ἐστίν ἡ πάλη, οὐδέ ἐξίσης ἡμῖν ἐστὶ τὰ τῆς παρατάξεως. Καί γάρ σώματι συμπεπλεγμένοι, τοῖς ἀσωμάτοις παλεῦειν δυνάμεσι προστετάγμεθα· ἀλλὰ μὴ δείσητε· εἰ γάρ καί ἀνώματος ἡ μάχη, ἀλλὰ μεγάλη τῶν ὅπλων τῶν ἡμετέρων ἡ δύναμις. Ἐπήγαγε γάρ μονονουχί λέγων, ἐπειδή ἔγνωτε τῶν πολεμίων τὴν φύσιν, μὴ καταπέσητε, μηδὲ ναρκήσητε πρὸς τὴν πάλην· ἀλλὰ «διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τό δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου. Πολλαί γάρ αἱ τούτου μεθοδεῖαι, τοῦτ' ἐστὶν ὁδοί, δι' ὧν ὑποσκελίζειν ἐπιχειρεῖ τοὺς ραθυμοτέρους, καί δεῖ ταύτας ἀκριβῶς ἐπίστασθαι, ὥστε διαφυγεῖν αὐτοῦ τὰς λαβὰς, καί μηδεμίαν αὐτῷ παρεῖσδυσιν ἀφιέναι, ἀλλὰ καί γλῶττης ἀκρίβειαν ἐπιδείκνυσθαι, καί ὀφθαλμῶν ἀσφάλειαν, καί διανοίας καθαρότητα, καί διηνεκῶς ἐναγώνιον εἶναι καθάπερ θηρίου τινός ἐπιόντος, καί λυμήνασθαι ὑμῖν ἐπιχειροῦντος. Διὰ γάρ τοῦτο καί ἡ οὐρανομήκης ἐκείνη ψυχὴ, ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος, ἡ γλῶττα τῆς οἰκουμένης, ὁ ὑπὲρ τῆς τῶν μαθητευομένων σωτηρίας ἅπαντα πραγματευόμενος, εἰπὼν, «ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ», πάλιν ἐπήγαγε πάντοθεν ἡμᾶς περιφράττων, καί ἀχειρώτους ἐργαζομένους, οὕτω λέγων· «Στῆτε οὖν περιεζωσμένοι τὴν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καί ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς πίστεως, καί ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσασθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι, καί τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καί τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστὶ ρῆμα Θεοῦ» (Ἐφεσ. στ' 14 - 17). (Ε.Π.Ε. 68,70).

ΕΥΤΥΧΙΑ! ΕΝΑΣ ΠΑΝΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΠΟΘΟΣ!

Του Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου

κ. Κυριακού Τσολάκη

Τεροκήρυκτος Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Β'

Β) Τι είναι εύτυχια;

Όμως προχωρήσαμε στην αναζήτηση των στοιχείων που θα μᾶς οδηγήσουν στην εύτυχια, χωρίς να ποῦμε τί είναι εύτυχια. Ἀς προσπαθήσουμε, λοιπόν, να τὸ δοῦμε, καὶ να τὸ καταλάβουμε.

1. Στὴν ἐγκυκλοπαίδεια τῆς «Πάπυρος - Λαρούς - Μπριτάνικα»

Ἀνοίγοντας τὸ μεγάλο λεξικὸ «Πάπυρος-Μπριτάνικα-Λαρούς» προσπαθῶ να βρῶ κάποια στοιχεῖα που θὰ μὲ βοηθήσουν στὴν κατανόηση τῆς ἔννοιας αὐτῆς. Διαβάζω, λοιπόν:

«Γιὰ τὸν Ἕλληνα ἡ κατοχὴ ἀγαθῶν, ὅπως ἡ ὑγεία, τὸ σωματικὸ κάλλος, οἱ ὑλικὲς ἀνέσεις, ἡ εὐγενικὴ καταγωγὴ, ἡ πολιτικὴ δύναμις καὶ οἱ τιμὲς τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, εἶναι οἱ προϋποθέσεις τῆς εὐτυχίας. Αὐτὰ ἀποτελοῦν σταθερὸ καὶ ἀκλόνητο στόχο τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὸ μέτρο ὅμως ποὺ ἀναπτύσσεται ἡ ἔννοια τῆς ἠθικῆς εὐθύνης τοῦ ἀτόμου, ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι μία κατάσταση ποὺ «τυχαίνει» σὲ κάποιον, ἀλλὰ μία κατάκτηση ποὺ τὴν ἀξίζει κανεὶς λόγω τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν προσόντων του. Ἔτσι σύμφωνα μὲ τοὺς πλατωνικοὺς φιλοσόφους, τὰ ἀγαθὰ ποὺ προαναφέρθηκαν, δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ κάνουν τὸν ἄνθρωπο εὐτυχισμένο, ἐφ' ὅσον αὐτὸς ἀδυνατεῖ νὰ τὰ χρησιμοποιήσει σωστά. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς εὐτυχίας εἶναι ἡ ἀρετὴ».

Ἡ ἑλληνικὴ ἀντίληψη ποὺ θεωροῦσε τὴν εὐτυχία ὡς θεμελιώδη ἀνθρώπινη ἐπιδίωξη, δὲ γίνεται ἀποδεκτὴ ἀπόλυτα ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἠθική. Ἡ εὐτυχία θεωρεῖται ὡς ἓνα εἶδος φρόνησης ποὺ ὑπάρχει σὲ ὅποιον ἔχει αὐτογνωσία καὶ μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὄχι ὅλες τὶς θεμελιώδεις τάσεις του, ἀλλὰ τὶς βαθύτερες καὶ τὶς γνησιότερες ἀπὸ αὐτές. Ἡ εὐτυχία διαφέρει ἀπὸ τὴν ἡδονή, τὴν εὐχαρίστηση. Ἡ εὐτυχία διαφέρει καὶ ἀπὸ τὴ χάρᾶ. Γιατὶ αὐτὴ κατὰ κανόνα προκαλεῖται ἐξ αἰτίας τῶν γεγονότων. Ἐνῶ ἡ εὐτυχία εἶναι ἡ σταθερὴ βίωση μίας ἐσωτερικῆς μακαριότητος».

Ἡ εὐτυχία ἀπορρέει ἀπὸ τὴ δραστηριότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ προϋποθέτει μίαν σωστὴ τοποθέτηση ἀπέναντι στὴ ζωὴ. Εὐτυχισμένος μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ αὐτὸς ποὺ αἰσθάνεται βαθιὰ ἱκανοποίηση, καθὼς διαπιστώνει κάθε φορὰ ὅτι μὲ τὸν ἀγῶνα του καὶ τὸ δημιουργικὸ ἔργο του δίνει ἓνα νόημα ὑψηλὸ στὴν ὑπαρξὴ του».

Αὐτὰ μας λέει αὐτὸ τὸ ἐγκυρὸ λεξικὸ.

Κι ἐμεῖς θὰ προσθέσουμε ὅτι ἡ εὐτυχία στὴ βαθύτερη ἀνάλυσή της, εἶναι ἡ ἀρμονία τῆς ψυχῆς, ὁ συντονισμὸς της μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸ θεῖος σκοπὸ τῆς ζωῆς. «Ὁ ἐν Θεῷ ὢν, αἰε χαίρει», τανίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Καὶ ὁ Πασκάλ

συμπληρώνει: «Ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων εἶναι νὰ ἔχουν μέσα τους τὸν Θεὸ καὶ ἡ μοναδικὴ τους συμφορὰ, νὰ βρίσκονται μακριὰ Του».

2. Στὴν Ἁγία Γραφή.

Ἄς ἔρθουμε ὅμως τώρα νὰ δοῦμε τί μᾶς λέει γιὰ τὴν εὐτυχία ἡ Ἁγία Γραφή.

Καθὼς τὴ φυλλομετρεῖμε, βρίσκουμε κάποια στοιχεῖα ἰδιαίτερα σημαντικά. Ἄς τὰ παρακολουθήσουμε. Μᾶς λέει λοιπὸν:

«Ὁ ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ τὴν εὐτυχία. Τὴν ὀνομάζει ζωὴ, εἰρήνη, χαρὰ, ἀνάπαυση, εὐλογία, σωτηρία. Ἀνάλογα μὲ τὴ στάση ποὺ θὰ πάρει ὁ καθένας ἀπέναντί τους, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ θὰ κάνουν τὸν ἄνθρωπο, εὐτυχισμένο ἢ δυστυχισμένο».

Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ τοποθετήσουμε μέσα στὸ θρησκευτικὸ κλίμα ὅπου διατυπώθηκαν. Ἡ εὐτυχία προσβλέπει πάντα στὴν πηγὴ τους, τὸν Θεό, εἶχε ὡστόσο μία βαθμιαία ἐξέλιξη ἀπὸ τὸ ἐπίγειο στὸ ἐπουράνιο.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ἀντίθετα μὲ τὴν εἰδωλολατρικὴ ἀντίληψη περὶ τοῦ Θεοῦ, ἡ Βίβλος δὲν ἀσχολεῖται πολὺ μὲ τὴν μακαριότητα τοῦ Θεοῦ ποὺ δὲν ἐπιδέχεται σύγκριση μὲ τὴν εὐτυχία ποὺ ἐπιδιώκει ὁ ἄνθρωπος. Ἡ μακαριότητα τοῦ ἀνθρώπου προέρχεται ἀπὸ τὴ θεία χάρη, εἶναι μετοχὴ στὴν δόξα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ μακαριότητα, ἡ εὐτυχία, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ὁ ἀναγνώστης τῆς Βίβλου ἀνακαλύπτει σὲ τί συνίσταται ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία καὶ γιατί πρέπει νὰ τὴν ἐπιζητεῖ. «Μακάριος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριο». Αὐτὸς θὰ εἶναι δυνατὸς, εὐλογημένος, θὰ ἀποκτήσει παιδιὰ. Ἄν θέλει νὰ ἐξασφαλίσει ζωὴ, σωτηρία, εὐλογία, πλοῦτο, πρέπει νὰ ἀκολουθεῖ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, νὰ βαδίζει σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο, νὰ γυρεύει τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ, νὰ τὴ βρίσκει καὶ ν' ἀσκεῖται σ' αὐτὴ, νὰ φροντίζει ἐπίσης τὸ φτωχό. Μὲ μία λέξη, νὰ εἶναι «δίκαιος».

Ὁ «δίκαιος», αὐτὸς δηλαδὴ ποὺ εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, καταλαβαίνει πὼς μὲ τὸ Θεὸ κατέχει τὰ πάντα καὶ ὅτι ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἀφοσίωση, ἡ χωρὶς ὅρια ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό, εἶναι ὁ δρόμος τῆς μακαριότητος καὶ τῆς εὐτυχίας».

Στὴν Καινὴ Διαθήκη ἡ εὐτυχία βρίσκει στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τὸ ἰδεώδες της καὶ ταυτόχρονα τὴν ἐκπλήρωσή της. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς εἶναι αὐτὸς ποὺ ζεῖ στὴν πληρότητά της τὴν εὐτυχία ποὺ προτείνει.

Οἱ «Μακαρισμοί» προσφέρουν τὸ πρόγραμμα τῆς χριστιανικῆς εὐτυχίας. Ὁ Ἰησοῦς ἦλθε γιὰ νὰ πεῖ ἓνα ἐπίσημο «ναί», στὶς ἐπαγγελίες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἐκπληρώνει τὸν πόθο τῆς εὐτυχίας. Στὸ ἐξῆς οἱ εὐτυχισμένοι αὐτοῦ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι πιά οἱ πλοῦσοι, οἱ χορτασμένοι, ὅσοι δέχονται κολακεῖες, ἀλλὰ ὅσοι πεινοῦν καὶ διψοῦν, ὅσοι κλαῖνε, οἱ φτωχοὶ καὶ καταδιωγμένοι. Αὐτὴ ἡ ἀναστροφή τῶν ἀξιών ἐγίνε ἀπὸ Ἐκεῖνον ποὺ εἶναι ὅλες οἱ ἀξίες μαζί.

Γ. Ὁ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος.

Δύσκολο πρᾶγμα, ὅπως καταλαβαίνουμε, νὰ βροῦμε αὐτὸ τὸ πολύτιμο ἀγαθό, τὴν εὐτυχία.

Ὑπάρχει, λοιπὸν, κάπου αὐτὸ τὸ τόσο ἀκριβὸ ἀγαθό;

Ἀσφαλῶς ναί! Ὑπάρχει ἐκεῖ ποὺ μᾶς εἶπε ὁ Χριστός!

Ἐκεῖ θὰ τῇ βροῦμε ὅλοι! Μικροὶ καὶ μεγάλοι. Φτωχοὶ καὶ πλούσιοι. Μορφωμένοι καὶ ὀλιγογράμματοι.

Ἐκεῖ κοντὰ στὸ Χριστὸ καὶ στὸ θέλημά Του θὰ βροῦμε τὴν εὐτυχία.

Στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία Του ὁ Κύριος, μᾶς σκιαγράφησε τὸ πορτραῖτο τοῦ εὐτυχισμένου ἀνθρώπου.

Ποιὸς, εἶναι, λοιπόν, ὁ εὐτυχισμένος, ὁ μακάριος ἄνθρωπος;

Σὰς διαβάζω:

«*Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.*

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁψονται.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἰπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ἡμῶν, ψευδόμενοι ἕνεκεν ἑμοῦ».

Μέσα ἀπ' ὅλα αὐτά, ὁ Κύριός μας, μᾶς δίνει ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα ποὺ συνθέτουν τὸν εὐτυχισμένο, τὸν «μακάριο» ἄνθρωπο.

Μέσα σ' αὐτά κι ἐμεῖς, θὰ βροῦμε τὴν εὐτυχία!

Ἄς τὰ δοῦμε λοιπόν πιὸ ἀπλά:

1. Θὰ τῇ βροῦμε στὴν ταπεινοφροσύνη.

Στὸ ταπεινὸ φρόνημα. Σ' αὐτὸ ποὺ διεκήρυξε ὁ Κύριος: «Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι...». Δὲν εἶπε οἱ φτωχοὶ σὲ χρήματα, ἀλλὰ οἱ «πτωχοὶ τῷ πνεύματι». Κατὰ τὸ πνεῦμα «πτωχός», εἶναι ὁ ταπεινός. Γιατί αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη τῆς θείας βοήθειας. «Πτωχοὶ τῷ πνεύματι» εἶναι ὅσοι συναισθάνονται τὴν πνευματικὴ τους φτώχεια καὶ τρέχουν μὲ ἐμπιστοσύνη στὸ Χριστό. Μέσα σ' αὐτὲς τὶς ταπεινὲς ψυχές, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τοποθετεῖ ἓνα κομμάτι τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ γεμίζουν μὲ εἰρήνη, χαρά, εὐτυχία!

2. Θὰ τῇ βροῦμε στὸ πένθος!

Ὁ Κύριος εἶπε: «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες...». Δὲν εἶπε, μακάριοι οἱ σκυθρωποί... Δὲν εἶπε μακάριοι οἱ μελαγχολικοί, οἱ παραπονιάρηδες... Ὅχι ὅλοι αὐτοί. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ πενθοῦν, ποὺ λυποῦνται. Γιὰ ποιὸ πρᾶγμα; Γιὰ τὰ ἁμαρτήματά τους. Αὐτὴ ἡ λύπη ἔχει μέσα της τὴν χαρά. Εἶναι ἡ ξαστεριά ποὺ ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μία καταρρακτώδη βροχή. Εἶναι ἓνα πένθος λυτρωτικό. Ὅταν ἀπὸ τὰ μάτια μας κυλήσουν δάκρυα μετανόιας, ὕστερα μέσα μᾶς νοιώθουμε χαρά, γαλήνη, εὐτυχία!

3. Θὰ τῇ βροῦμε στὴν πραότητα.

«Μακάριοι οἱ πραεῖς...» διεκήρυξε στὴ συνέχεια ὁ Κύριος. Ποιοὶ εἶναι οἱ «πραεῖς»; Πραεῖς εἶναι ὅσοι συμπεριφέρονται στὸ συνάνθρωπό τους μὲ καλοσύνη καὶ γλυκύτητα. Ὅσοι ἀντιμετωπίζουν τὶς ὑβρεῖς καὶ τὶς προσβολὲς τῶν

συνανθρώπων τους με ύπομονή. Αὐτοὶ ποὺ προσβλέπουν στὸν Κύριο ποὺ εἶπε: «μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶδός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ». Εἶναι οἱ ἄνθρωποι οἱ ἥσυχοι. Οἱ εἰρηνικοί. Σ' αὐτοὺς τοὺς «πράους», ὑπάρχει εὐτυχία.

4. Θὰ τὴ βροῦμε στὴν ἀρετὴ.

Ὁ Κύριος στοὺς «μακαρισμοὺς», ἐτόνισε καὶ τὸ «μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην». Δικαιοσύνη, εἶναι ἡ πληρότητα τῶν ἀρετῶν. «Δίκαιος», εἶναι ὁ ἐνάρετος, ὁ ἅγιος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Αὐτό, ὁ πόθος τῆς κατὰκτησης τῆς ἀρετῆς, πρέπει νὰ γίνει γιὰ κάθε ἕναν ποὺ ποθεῖ τὴν εὐτυχία, πείνα καὶ δίψα. Νὰ τὴν πεινοῦμε σὰν τὸ ψωμί. Νὰ τὴν διψοῦμε σὰν τὸ νερό. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ὥραία πείνα καὶ δίψα, ὁ ἄνθρωπος δοκιμάζει καὶ ἀπολαμβάνει τὸ μυστικὸ μεγαλεῖο τῆς εὐτυχίας.

5. Θὰ τὴ βροῦμε στὴ συμπόνοια!

Καὶ πάλι ὁ Κύριος εἶπε: «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται». Μακάριοι, καλὸι τυχοῖ, τρισευτυχισμένοι, εἶναι οἱ πονόψυχοι. Αὐτοὶ ποὺ ἡ καρδιὰ τους ὑποφέρει γιὰ τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους. Κάποια κάποτε ἔγραψε τὸ ἐξῆς: «Εἶμαι πιά ἐξηνταεπτά ἐτῶν. Τὰ παιδιὰ μου ὅλα τακτοποιήθηκαν, παντρεύτηκαν. Ὁ ἄντρας μου πέθανε. Κι ἐγὼ νοιώθω νὰ εἶμαι ἡ πιὸ ἔρημη γυναῖκα σ' ὅλο τὸν κόσμο». Κάποια ἄλλη ὁμως ποὺ βρισκόταν περίπου στὴν ἴδια κατάσταση τὴ συμβούλεψε ν' ἀνοίξει τὴν καρδιὰ τῆς σ' ὅσους ἔχουν ἀνάγκη. Νὰ μοιράζεται τὰ ἀγαθὰ τῆς με τοὺς ἀνήμερους καὶ καταφρονημένους. Τὴν ἄκουσε, καὶ ἀκολούθησε τὴ συμβουλή της. Ὅταν ἔζησε αὐτὴ τὴν καινούρια κατάσταση, ὅταν ἔζησε αὐτὴ τὴν ἐμπειρία, ἔγραψε: «Εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη. Βρῆκα μία καινούρια χαρὰ καὶ εὐτυχία, βοηθώντας τοὺς ἄλλους».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς βεβαιώνει: «Δὲν αἰσθάνομαι καθόλου τὴν εὐτυχία, ὅταν οἱ ἄλλοι κακοπάθουν».

Ἀλλὰ εἶναι καὶ μία ἄλλη ἐλεημοσύνη, ἡ πνευματικὴ. Γιατί ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνο σῶμα, μὰ καὶ ἀθάνατη ψυχὴ. Κι ἡ ἐλεημοσύνη αὐτὴ μετράει περισσότερο. Ἡ σωτηρία μίας ψυχῆς, στὴν ὁποία μποροῦμε νὰ συμβάλλουμε, εἶναι τὸ μεγαλύτερο. Ἐλεῶντας ὑλικά καὶ πνευματικά, θὰ βροῦμε ἀπέραντη εὐτυχία!

6. Θὰ τὴ βροῦμε στὴν καθαρότητα τῆς καρδιᾶς.

«Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴ καρδίᾳ...». Καθαρὴ καρδιὰ σημαίνει καθαρὰ ἐλατήρια. Καθαρὲς ἐπιθυμίες, καθαρὲς πράξεις. Κι ἀκόμα πιὸ ἀναλυτικά: Καθαρὰ μάτια. Καθαρὰ αὐτιά. Καθαρὸ στόμα. Καθαρὸ σῶμα, καθαρὸ ἀπὸ κάθε τί ἀνήθικο. Ὁ ἀρχαῖος Πυθαγόρας εἶχε πεῖ κάποτε: «Ὁ Θεὸς δὲν ἔχει καλύτερο μέρος πάνω στὴ γῆ...ἀπὸ τὴν καθαρὴ ψυχὴ». Κι ὁ λόγος του αὐτὸς εἶναι μία μεγάλη ἀλήθεια. Naί. Γιὰ τὸν Θεὸ τὸ καλύτερο μέρος πάνω στὴ γῆ εἶναι ἡ καθαρὴ ψυχὴ. Εἶναι οἱ καθαρὲς ψυχές. Μέσα σ' αὐτὲς τίς καθαρὲς ψυχές, κατοικεῖ ὁ Θεός. Γι' αὐτὸ καὶ πάντα οἱ ψυχές αὐτές, εἶναι εὐτυχισμένες.

7. Θὰ τὴ βροῦμε στὴν εἰρήνη!

«Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί...» Νὰ ἔχουμε εἰρήνη με τὸν Θεό. Εἰρήνη με τὸν ἑαυτὸ μας. Με τὴ συνείδησή μας. Με τοὺς συνανθρώπους μας. Κι ὄχι μόνο νὰ τὴν ἔχουμε τὴν εἰρήνη, ἀλλὰ καὶ νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὴ μεταφέρουμε καὶ στοὺς ἄλλους ἄνθρώπους. Ἐ, ὅταν ἔχουμε μία τέτοια εἰρήνη, τί ἄλλο νιώθουμε, παρὰ εὐτυχισμένοι;

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μᾶς λέει κάποια πράγματα πολὺ χαρακτηριστικά: «Κανείς δὲ θὰ μπορέσει νὰ μᾶς κάνει δυστυχεῖς, ἂν ἐμεῖς δὲν κάνουμε τὸν ἑαυτὸ μᾶς δυστυχῇ ὅπως ἐπίσης κανείς δὲ θὰ μπορέσει νὰ μᾶς κάνει εὐτυχισμένους, ἂν μόνοι μας δὲ γίνουμε εὐτυχισμένοι, μὲ τὴ Χάρη βέβαια πρῶτα τοῦ Θεοῦ».

Καὶ σ' ἄλλη περίπτωση ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς τονίζει: «Πραγματικὰ εὐτυχισμένος εἶναι μόνο ἐκεῖνος ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν ἄνω, τὴν κατὰ Θεὸν φιλοσοφία· αὐτὸς δὲ μεταβάλλει μὲ τίποτα τὶς ἀρχές του, οὔτε ὑποφέρει στίς δυστυχίες, ἀλλ' ἀπολαμβάνει διαρκῆ εὐτυχία καὶ ξεπερνάει ὅλα ὅσα θεωροῦνται δυσάρεστα καὶ ἐνοχλητικά».

8. Κοντὰ στὸ Χριστό!

Πρέπει νὰ καταλάβουμε καλὰ τὴ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι ἡ πραγματικὴ εὐτυχία βρίσκεται μόνο κοντὰ στὸ Χριστό. Ἡ χριστιανικὴ πίστη, ἡ θρησκεία, μᾶς εἶναι κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς. Σὲ κανένα ἄλλο βιβλίο δὲ γίνεται τόσος λόγος γιὰ τὴ χαρὰ, τὴν ἀγαλλίαση, τὴν ἐσωτερικὴ γαλήνη καὶ εἰρήνη, ὅλα αὐτὰ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο στὴν Καινὴ Διαθήκη. Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπανειλημμένως μίλησε γι' αὐτὰ. Καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες μας πάντοτε μιλοῦσαν γιὰ τὴν πνευματικὴ χαρὰ, τὴν αἰσιοδοξία, τὴν ἐσωτερικὴ ἰσορροπία καὶ ἱκανοποίηση, καὶ θεωροῦσαν τὴ λύπη καὶ τὴν ἀπαισιοδοξία ὡς ξένο πρὸς τὴ χριστιανικὴ ιδιότητα. Οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας μᾶς ἀναφέρονται στὴ χαρὰ καὶ καλοῦν τοὺς πιστοὺς σὲ ἀγαλλίαση μαζὶ μὲ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ, κι αὐτὰ ἀκόμα τὰ ἄψυχα. Τὰ λειτουργικὰ κείμενα ἐπίσης συνεχῶς μᾶς φέρνουν στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγαλλιόσεως, στὴ θεία εὐφροσύνη, στὴν πνευματικὴ τερπνότητα καὶ φαιδρότητα, στὸν ἐσωτερικὸ «γλυκασμὸ» καὶ στὴν «ἀγία τρυφή».

Ἕνας ξένος θεολόγος σημείωνε πολὺ ἐπιτυχημένα ὅτι ἡ χαρὰ αὐτὴ καὶ ἡ εὐτυχία στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μᾶς ἐκδηλώνεται «στὴν ἑνωσή μας μὲ τὸν ζωντανὸ Κύριο. Σ' αὐτὸ συμβάλλει ἡ ἀλήθεια πῶς μὲ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου μας, τοῦ Λυτρωτῆ μας, συντρίφθηκαν οἱ δυνάμεις τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, νικῆθηκαν οἱ δαίμονες, διαλύθηκε τὸ βασίλειο τοῦ σατανᾶ καί, γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει ἀναγεννηθεῖ, ἀνατέλλει ὁ αἰῶνας τῆς θείας ζωῆς, τῆς δόξας καὶ ὁμορφίᾳς, ἡ ζωὴ τῆς νέας δημιουργίας καὶ τοῦ καινούριου κόσμου».

9. Γνώρισμα τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ!

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία εἶναι τὸ γνώρισμα κάθε ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. Μὲ τὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο Του ὁ Χριστὸς συμφιλῶσε τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν Οὐράνιο Πατέρα. Μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴ συμμετοχὴ στὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἐπικοινωνεῖ ὁ πιστὸς μὲ τὸν Θεὸ καὶ καρποῦται τὴ θεία Χάρη. Μὲ τὴν προσπάθεια γιὰ βίωση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ τῆς συνεχοῦς μετανοίας, ὁ ἄνθρωπος ἀποτινάζει ἀπὸ τὴν ψυχὴ του τὴν ἁμαρτία. Καὶ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἀναπτύσσει μέσα του μακάρια καὶ οὐράνια βιώματα ποὺ γίνονται ὅλα αὐτὰ ἀφορμὴ γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ ἀποζητᾷ.

Ἔτσι, ζοῦν κάτω τὸ μοναδικὸ ποὺ κανείς δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς τὸ ἀφαιρέσει. Ἀκόμα καὶ μπροστὰ στὴ θλίψη παρουσιάζονται «ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ χαί-

ροντες» (Β' Κορ. στ' 10). Ακόμα καί γι' αὐτὸν τὸν θάνατο δὲ λυποῦνται «ὥς οἱ λοιποί, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» (Α' Θεσ. δ' 13).

Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι μόνο λόγια, ἀλλὰ ζωντανὴ πραγματικότητα. Οἱ ἀποστολοὶ καὶ μέσα στὴ φυλακὴ χαιρόντουσαν καὶ ὑμνοῦσαν τὸν Θεό. Οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων κυρίως αἰώνων, ἀκόμα καὶ μπροστὰ στὸ θάνατο, ὁμολογοῦσαν τὴ χαρὰ τους καὶ τὴν εὐτυχία τους.

Καὶ σήμερα οἱ πιστοὶ εἶναι δέκτες μίας ὑπερκόσμιας χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Εἶναι οἱ κατ' ἐξοχὴν εὐτυχισμένοι καὶ χαρούμενοι ἄνθρωποι.

Τελειώνοντας ἐλάτε νὰ θυμηθοῦμε καὶ πάλι ποῦ ὑπάρχει ἡ εὐτυχία. Σ' ὅλα αὐτὰ ποῦ εἴπαμε. Στὴν ταπεινοφροσύνη, στὴ μετάνοια, στὴν πραότητα. Στὴν πείνα καὶ δίψα τῆς ἀρετῆς. Στὴ συμπόνοια, στὴν ἠθικὴ καθαρότητα, στὴν τιμιότητα. Κι ἀκόμα, στὴν εἰρήνη, στὴν εἰλικρίνεια. Μ' ἄλλα λόγια, στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ λόγου καὶ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὅπως μᾶς βεβαίωσε ὁ Κύριος: «Μακάριοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν». Μ' ἓνα λόγο, κοντὰ στὸν Θεό. Ἐκεῖ τὴ βρῆκαν ἀμέτρητοι ἄνθρωποι. Ἐκατομμύρια ἄνθρωποι, σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς καὶ σ' ὅλους τοὺς τόπους.

Ἐκεῖ, θὰ βροῦμε κι ἐμεῖς αὐτὴ τὴν εὐτυχία ποῦ μὲ λαχτάρω ζητᾶμε. Ἐκεῖ κοντὰ στὸ Θεό. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη ἀλήθεια. Μία ἀλήθεια ποῦ τόσο ὑπέροχα ἐκφράζει τοῦτος ὁ λόγος τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου: «Ἡ καρδιά μας, Κύριε, εἶναι πλασμένη γιὰ Σένα. Καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ἡσυχάσει παρὰ μόνο ὅταν βρεῖ Ἐσένα».

* * *

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

κ. ΜΑΡΚΟΥ

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ.
- Απευθύνεσθε: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» - Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί
- Οἰνουσσῶν - Κων. Ἀμάντου 24, Τ.Κ. 82100 - ΧΙΟΣ.
- Ἡ «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν, ὑπὲρ τοῦ κατηχητικοῦ καὶ φιλανθρωπικοῦ ἔργου.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΥΤΗΣ ΚΑΙ ΘΥΜΑ¹

Τοῦ Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου Γεωργίου
Καθηγουμένου Τερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς
Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους

*

«Ὡς ἐνιαύσιος ἁμνός, ὁ εὐλογούμενος ἡμῖν, στέφανος χρηστός ἐκουσίως, ὑπὲρ πάντων τέθνται, Πάσχα τό καθαρτήριον· καὶ αὐθις ἐκ τοῦ τάφου ὠραῖος, δικαιοσύνης ἡμῖν ἔλαμψεν Ἥλιος» (Ἀναστάσιμος Κανὼν, ὠδή δ').

Κατὰ τὴν ἐξοδὸ τοῦ ἀπὸ τὴν αἰγυπτιακὴ τυραννίδα ὁ ἰσραηλιτικὸς λαὸς προσετάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ φάγῃ τὸν πασχάλιο ἁμνὸ (Ἐξ. ιβ' 3-10), ὁ ὁποῖος προετύπωνε τὸ ἀληθινὸ Πάσχα, «τόν Ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (πρβλ. Ἰω ἀ 29) καὶ θυσιαζόμενο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Τὴν Μ. Παρασκευὴ θά δοῦμε καὶ πάλι τὸν Κύριό μας ὑψωμένο ἐπάνω στοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, καταπληγόμενο καὶ πάσχοντα.

Ἡ Ὁρθόδοξος ἀγιογραφία τῆς Σταυρώσεως δὲν τὸν παριστᾷ ὡς ἓνα ταλαίπωρο διὰ σταυροῦ κατὰδικο σέ ἐπώδυνο καὶ ἀτιμωτικό θάνατο, ἀλλὰ ὡς τὸν Θεάνθρωπο Κύριο, πού πονᾷ καὶ πάσχει ὡς τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πού ὡς Κύριος τῆς δόξης δεσπόζει τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ καὶ προτιμᾷ ἀντὶ τοῦ «Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς Ἰουδαίων» τὴν γραφὴ «Ὁ Βασιλεὺς τῆς Δόξης».

Καὶ πράγματι, ὁ Κύριός μας ἀνέβηκε ἐκουσίως ἐπάνω στὸν Σταυρὸ ὡς Βασιλεὺς πού θυσιάζεται γιὰ τοὺς ὑπηκόους του. Συγχρόνως ὡς ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς πού τελεῖ τὴν μόνη ἀληθινὴ καὶ σώζουσα θυσία, πού ἀγιάζει τὸν σύμπαντα κόσμον. Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου τελεῖ τὴν λυτρωτικὴ γιὰ τὸν κόσμον θυσία Αὐτός πού εἶναι συγχρόνως καὶ θῦμα καὶ θύτης. Θυσιάζει τὸν ἑαυτὸ Του ἀπὸ ἀπειρὴ ἀγάπη γιὰ τὸ πλάσμα Του. Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης μᾶς λέγει ὅτι, ἂν καὶ θά μπορούσε μὲ ἀπλούστερο τρόπο νὰ μᾶς σώσῃ, προτίμησε αὐτὸν τὸν ἐπώδυνο καὶ ἀτιμωτικό θάνατο, γιὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ἀπροσμέτρητη ἀγάπη Του πρὸς τὸ λογικὸ πλάσμα Του καὶ γιὰ νὰ μᾶς παρακινήσῃ, νὰ μὴ προτιμοῦμε τίποτε περισσότερο ἀπὸ Αὐτόν.

Στὴν πρό τοῦ Πάθους Ἀρχιερατικὴ προσευχὴ Του ὁ Κύριος ἀναφέρει: «Ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν» (Ἰω. ιζ' 19), πού σημαίνει, κατὰ τὸν ἅγιο Κύριλλο Ἀλεξανδρείας, ὅτι προσφέρω τὸν ἑαυτὸ μου θυσία, ὡς θῦμα ἁμωμο, ἀφιερωμένο στὸν Θεό, στὸ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ θυσιαστήριον, ὥστε διὰ τοῦ αἵματος

1. Τὸ παρὸν ἐλήφθη ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ» (ἐκδόσις Παγκυπρίου Συλλόγου Ὁρθοδόξου Παραδόσεως «Οἱ Φίλοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους»), Ἀριθμὸς 102 – χειμῶνας 2014.

τῆς θυσίας μου νά γίνουν ὅλοι οἱ μαθητές μου μέτοχοι τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς σωτηρίας πού πηγάζει ἀπό αὐτήν τήν θυσία (ΡΓ 74,544).

Στήν συνέχεια οἱ ἁγιαζόμενοι πιστοί γίνονται καί αὐτοί θύματα ἁγία, ἀφιερωμένα στόν Θεό (Ἰω. Χρυσ., ΕΠΕ 14,592), ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος *«παρὰ-στήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ»* (Ρωμ. ιβ' 1).

Ὅμως, ἂν καί ὁ Κύριος ἔπαθε καί ἀπέθανε ὑπέρ τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, πολλοί ἔμελλε νά μείνουν ἀποξενωμένοι τῆς Χάριτός Του, τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς σωτηρίας. Αὐτός ἦταν, κατὰ τόν ἅγιο Νικόδημο τόν Ἀγιορείτη, καί ὁ μεγαλύτερος πόνος Του. Γράφει ὁ ἅγιος Νικόδημος: Ἄν ἐλυπήθη τόσο πολύ βλέποντας τήν Ἱερουσαλήμ, ὥστε «ἔκλαυσε καί ἐθρήνησε διὰ τήν αἰχμαλωσίαν καί καταστροφὴν ὅπου ἔμελλε νά πάθῃ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους... πόσο μάλλον τότε ἐλυπεῖτο καί ἔκλαιε δι' αὐτοὺς βλέποντας πῶς ἐσταύρωσαν Αὐτόν πού ἔμελλε νά τοὺς σώσῃ».

Ὅμως πολύ περισσότερο ἀπὸ τὴν κακία τῶν σταυρωτῶν Του «ἐλύπει τὴν ψυχὴν τοῦ Κυρίου ἡ ἀχαριστία τῶν χριστιανῶν, διότι ἐστοχάζετο πόσοι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πιστοὺς καί ἐξαγορασμένους μὲ τὸ αἷμα Του Χριστιανούς ἔχουν νά καταπατήσουν αὐτὸ τὸ πάντιμον αἷμα καί πάθος Του, πόσοι ἔχουν νά καταφρονήσουν τὰς ἐντολὰς Του, πόσους ἔχει νά κερδίσῃ ὁ διάβολος» (Πνευμ. Γυμνάσματα, Μελέτη ΛΑ'). Γι' αὐτὸ καί πρὸς τίς γυναῖκες πού ἔκλαιαν βλέποντάς Τον νά αἶρῃ τὸν Σταυρὸν Του, ἔλεγε: *«Μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε καί ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν»* (Λουκ. κγ' 28).

Καί πράγματι, ἡ ζωηφόρος θυσία τοῦ Κυρίου μας ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ μένει ἀνενεργός, ἂν καί ἐμεῖς δὲν συνεργήσουμε θυσιάζοντας καθ' ἡμέραν τὸ ἐγωιστικὸ μας θέλημα, τίς ἐμπαθεῖς ἐπιθυμίες μας καί τίς ἀντίθεες κινήσεις τῆς ψυχῆς μας, καί καθιστώντας διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τοὺς ἑαυτοὺς μας θυσία εὐάρεστη στόν Θεό.

Κατὰ τὸν ἅγιο Αὐγουστῖνο, τρεῖς σταυροὶ ὑπῆρχαν στόν Γολγοθᾶ: Ὁ Σταυρὸς τοῦ Ἀναμαρτήτου, πού εἶναι ἀκατανόητος καί ἀσύλληπτος στήν πεπερασμένη διάνοιά μας. Ὁ Σταυρὸς τοῦ μετανοοῦντος ληστοῦ, πού προσιδάζει σὲ ὅλους τοὺς ἀγωνιζομένους Χριστιανούς, πού καθιστοῦν τὸν ἑαυτὸ τους μὲ τὴν μετάνοιά τους ἁγία θυσία γιὰ τὸν Θεό. Καί ὁ σταυρὸς τοῦ ἀμετανοήτου ληστοῦ, πού ἐγωιστικὰ φερόμενος ἀποκλείει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν χαρὰ τῆς ὑποφωσκούσης ἐνδόξου καί λαμπροφόρου Ἀναστάσεως.

Ὁ Κύριός μας δὲν ἔπαυσε μέχρι σήμερα νά ἀγωνιᾶ, νά πονᾷ καί νά φροντίζει γιὰ τὴ σωτηρία μας. Τὸ λέγει πολὺ ὁμορφα ὁ Ἰδιος: *«Ὁ Πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργάζομαι»* (Ἰω. ε' 17). Κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας, ὁ Κύριος δὲν ἔπαυσε νά προνοῇ καί νά τὰ διακυβερνᾷ, κυρίως ὁμως νά φροντίζει γιὰ τὸν ἁγιασμό τοῦ κατ' εἰκόνα Του πλασθέντος δημιουργήματός Του.

Στὴν ἀγωνία αὐτὴ καί τὸν πόνο τοῦ Κυρίου μας συμμετέχουν καί ὅλοι οἱ πιστοὶ δοῦλοι του. Ὁ ἅγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης δὲν ἔπαυε καθ' ὅλη τὴν ζωὴ του νά πονᾷ καί νά κλαίῃ ὑπὲρ ὅλου τοῦ Ἀδάμ, δηλαδὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καί μάλιστα ὅσο περισσότερο ἀγιάζεται κάποιος, τόσο περισσότερο αὐξάνουν καί οἱ ὁδύνες του γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Πῶς λοιπόν καί σήμερα οἱ πιστοί Χριστιανοί μποροῦν νά ἡσυχάζουν, βλέποντας τήν ἁμαρτία καί τὸ σκότος νά κυριαρχοῦν; *«Ἄθυμία κατέσχε με ἀπό ἁμαρτωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου»*, ἀνακράζουν θρηνητικά μαζί μέ τόν προφητὰνακτα Δαυῖδ (Ψαλμ. 118). Ὁ πόνος τους γίνεται πιό βαθύς, καθὼς βλέπουν νά λιγιστεῖ ἡ πίστις στὸν Ἀναστάντα Χριστό. Ἀκόμη, καθὼς βλέπουν νά «βάπτεται κάλαμος ἀποφάσεως παρὰ κριτῶν ἀδίκων» κατὰ τοῦ Κυρίου τῆς Δόξης, ὁ ὁποῖος μέσω τῆς Πανθηρησκείας ἐξισοῦται μέ τοὺς πλάνους «θεοῦς» τῶν ἐθνῶν, καί κατὰ τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κυρίου. Περνᾷ ἡ Μ. Ἑβδομάδα καί τὸ Ἅγιον Πάσχα, χωρὶς τὴν συγκλονιστικὴ αἴσθησι, ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καί Θεός, ὁ Ἐνανθρωπήσας «προαιώνιος Λόγος» τοῦ Πατρὸς, πάσχει, σταυροῦται, ἀποθνήσκει καί θάπτεται ὡς ἄνθρωπος θνητός, γιὰ νά μᾶς ἀναστήσῃ ἀπὸ τὴν φθορὰ καί τὸν θάνατο ὡς Θεὸς ἀθάνατος, ὅτι σηκώνει ὡς φιάνθρωπος τὴν καθημερινή μας ταλαιπωρία καί τὸν καθημερινό μας ποικιλότροπο θάνατο, ὥστε ἐμεῖς νά ζοῦμε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν ἀπελπισία καί τὰ ἀδιέξοδα.

Διότι ἡ τελικὴ πρᾶξις τῆς ἱστορίας δέν εἶναι ὁ σταυρὸς, τὸ πάθος, ἡ ἀγωνία καί ὁ πόνος. Εἶναι ἡ ἀνάστασις.

Ὁ Κύριός μας, ἀφοῦ ἀπέθανε ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, μετὰ τρεῖς ἡμέρες ἀναστήθηκε καί ἐπλήρωσε τὰ σύμπαντα μέ τὸ ὑπέρλαμπρο Φῶς τῆς Ἀναστάσεώς Του, χαρίζοντας τὴν χαρὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του σέ ὅσους συμπορεύονται καί συσταυρώνονται καθημερινὰ μαζί Του. Καί ἡ ἀκλόνητη πίστις στὸν Χριστό εἶναι σταυρὸς καί ἀνάστασις.

Τὸ ἀδιαμφισβήτητο ἱστορικὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου διαλύει ὅλα τὰ σκότη τῆς ἁμαρτίας, τοῦ πόνου καί τοῦ θανάτου. *«Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος Αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει»* (Ρωμ. στ' 9).

Ἄς ἀφήσουμε καί ἐμεῖς, ἀδελφοί, τὰ νεκρὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας, ἃς καθαρίσουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας μέ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας, ἃς προσφέρουμε τὸ σῶμα καί τὴν ψυχὴ μας καθαρὰ ἀπὸ κάθε μολυσμὸ, ἃς τρέξουμε νά ἐνωθοῦμε μέ τὸν μόνον Νικητὴ τοῦ θανάτου καί τῆς ἁμαρτίας, γιὰ νά γευθοῦμε καί ἐμεῖς τὴν ἀτελεῦκτη χαρὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του. Ἰδίως σήμερα πού ὅλα μᾶς φαίνονται χωρὶς φῶς, χωρὶς ἐλπίδα, χωρὶς προοπτικὴ.

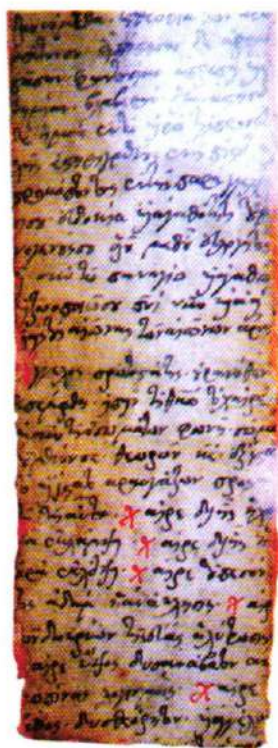
Συγχρόνως, ἃς μὴ παύσουμε νά ἀγωνιοῦμε καί νά πενθοῦμε γιὰ τοὺς *«ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους»* ἀδελφούς μας, παρακαλώντας τὸν Κύριο τῆς Δόξης νά ἀνοίξῃ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τοὺς, ὥστε νά καταλαμφοῦν καί αὐτοὶ ἀπὸ τὸ ἄκτιστο Φῶς τῆς Ἀναστάσεώς Του καί ὅλοι μαζί νά δοξάζουμε εἰς αἰῶνας αἰώνων τὸν Ἀναστάντα Κύριο καί Θεό μας, γευόμενοι τὴν ἀνέκφραστο γλυκύτητα, τὴν *«πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν»*, τῆς ἐνώσεως μαζί Του.

Χριστὸς Ἀνέστη! Ἀληθῶς Ἀνέστη!

* * *

Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου Καθεδρικός Βροντάδου.

Χειρόγραφον τοῦ Ἁγίου Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου
σωζόμενον εἰς τόν ὁμώνυμον Ἱ. Ναόν Βροντάδου.

Ἱερὰ Εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου
εἰς τὸν ὁμώνυμον Ἱ. Ναὸν τοῦ Βροντάδου.

Χειροτονία Διακόνου εἰς τὸν
Ἱ. Ναὸν Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου (25-4-2014).